

Latweeschu Awises.

59. gada-gabhjums.

Nr. 26.

Trefschdeenā, 25. Junijā (7. Julijā).

1880.

Nebaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhansen pr. Hasenpoth, Kurland. — Ekspedizija Beshhorn k. grahmatu-bohdē Jelgavā.

Mahitajs: No eelshsemehm. No ahrsemehm. Wisjamaatāhs sinas. Par meera-teešnešchem. Dhiree wišpahrige Latweeschu dšeedašhanas-šwehiti zc. Par Egipti. Leelširštene Olga. Pusnatts. Drupas un druskas. Naudas-papīru zena. Linu zenas. Atbildes. Sludinašhanas.

No 1. Julija sahlahs ohtrās pušgads preešch „Latweeschu Awischu“ apstelleschanas. Šhini pušgadā „Latw. Awisehm“ buhs pee ikktra nummura peelikums. Weens peelikums „Bāsnizās un šloklas sinas“, un ohtrā peelikumā buhs lašams par „Semkohpibu un šaimneezibu“. Makša paleek ta pati; prohti no 1. Julija lihds gada beigahm:

1. Jelgavā šanemoht 60 kap.;
2. ar pastu „ 90 kap.

No eelshsemehm.

Behterburga. Augstahs isdaroschahs komišijas preešchneeks, grahs Loris-Melikows, palikšchoht par wafaru Zarškoje-Selā. — Juhras-ministerijas pahrwaldneeks, generaladjutants Lesowski, eezelts par Kreewu Klufahs-juhras kugu-spehka wirskomandantu. Schim spehklam, kas fastahwehs is kahdeem 20 kugeem, waretu atgaditees darischanas ar Kihneeschem. Lesowska weetā par juhras-ministerijas pahrwaldneeku tilkšchoht eezelts generaladjutants Butakows, kas ilgu laiku bijis Baltijas juhru brunu-flotes komandants. — Skruhweš-fregata „Swetlana“, apalsch kapteina grahsa Litke wadischanas, nosuhtita us Widus-juhru, un ihpāšchi us Atenes ohstu Pireju. Tē tagad gandrihs wišu leelwalstju kugi sahl šapulzetees. — Kihna nopirkusi Anglijā 6 brunu-lugus no jaunahs sistemas. — Par mešcha-instituta (ЛВНОЙ ИНСТИТУТЪ) dibinašhanu tagad likums isfludināhts „Wald. Wehstnefi. Šhis instituts tiks atklatš laikam jau nahkoshā pušgadā. Wnemti war tiks wišu kahrtu jaunekli, kas pabeigūšchi gimnāšijas jeb winahm lihdsigās realklohas, un wezaki pa 17 gadeem. Institutā buhs ari kohrteli preešch studenteem. Sinams flaits buhs brihw-weetahm; ziteem buhs jamalsā par kohrteli, usturu un mahzibu. Brihw-studenteem waijadsehs weksal par katru brihw-gadu krohnim kalpoht 1½ gada mešcha-šlunga weetā, kur krohnis tohs suhtihš. — Behterburgā zenas par galu lohti manami zehluschahs; pilsehtas-walde tadehš fahkusi pehtihš, kamdehš tas tā, un ir atradusi šchahdus eemeslus: 1) Garā, šiprā seema deenwidus un deenwidus-rihta gubernās lohti šipri pamāšinajusti turenēs lohpu bagatibu. Ihpāšchi Saratowas, Samaras un Drenburgas gubernās bijusi lohti wahja plauja. Turklahst wehl ja-eewehro, ka dahrgas labibas un nodohšchanu pa-augstinašchanas deht daudš weetās waj nu nemas nededšinaja brandwihnu, jeb lohti mehreni, zaur ko lohpu bariba ari masinajahs. 2) No ne masala šwara eeskatama lohpu-mehra leelā isplatischānāhs; lohpu-mehris daschās gubernās gandrihs jau pastahwigs. Kad no šchi pohsta grib fargatees, tad baribu waijag aplāišht ar fahli; bet tas lohti gruhti isdarams pee tagad pastahwoschahs sahlš-akzises un sahlš dahrguma, kas zaur to zelahs. 3) Bes šwara naw ari ta leeta, ka lohpi teek suhtiti pa dšelszeleem. Senakā dšihšchana tagad gandrihs pawišam beigusees. Suhtišchana pa dšelszeleem efoht dahrga; bes tam lohpi nonahkocht nogurušchi un wahji suhtamā weetā, un tamdehš no masatas wehrtibas. — Rekruschi, pehz kasa-ministera pawehles, kad tee nonahk fawos pulkōs, ir wišu masal 2—3 nedelas jatur šchirti no ziteem saldāteem. Tapat jadara ar šastreguschem rekruschem, kuri tapat jatur fewišchi no ziteem saldāteem. Šchi pawehle ir isdohta tamdehš, ka gandrihs is gadus noteek, ka rekruschi atnesš kasarmās tihjus-šehrgu. — Preešch Kreewu dšeesmineeka Gogola peeminas-šihmes efoht jau parakšiti 5000 rublu. Dšeesmineekam Gribojedowam ari efoht nodohmahšs zelt peeminas-šihmi. — Kihnas suhtnee-

zibas lohzeeki Behterburgā — tā awise „Nowosti“ šino — schaubahs, ka suhtnis Šfengs braukšchoht us Behterburgu; jo šchis suhtnis, lihds Berlīnei atbrauzis, drihš atgreesees atpakal us Parisi, fawā weetā. Berlīnē Šfengs efoht no turenēs Kihnas suhtna dabujis jaunās šlepenās sinas, kurās wišu atturejuschas no braukšchanas us Behterburgu. — Finanz-ministeris griboht, ka „Beregs“ šino, šipri ruhpetees, ka nahkoshā gadā Maslawā isrihlojamā istahdē maschinu un mas-amatneezibas nodata buhtu jo pilniga. — Inšcheneeris Sawadowškis ir ispehtijis un pahrlēezināsees, ka ne-aptēhsti apali preešes balki daudš ilgal isturoht, nekā tehsti balki. Zelu-ministerija jau no 1850. gada isleeta pee tiltu un zitahm buhwehm tikai apalus kohlus, zaur ko ta aistaupijusi lihds 12 milj. rublu. — Pret Hamburgas loterijas lohšchu pahrdewejeem kas fawas beswehrtigahs biketes isplata par wišu Kreewiju, bij eelshleetu ministerija laudis brihdinajusi jau Aprīla mehnesi. Tagad, ka awise „Now. Wr.“ šino, diwi Hamburgas firmas atkal isfuhtijuschas pa daschahm Kreewijas gubernahm fawas listes, kurās publiku kahrdina ar leelako winnestu — 200 tuhšt. rublu. Efoht deewegam mulku atradees, kas schahs lohšes nopirkuschi. — „Beregs“ šino, ka finans-ministera palihgs, geheimrahts Giers, neweselibas deht nodohmajis atkaptēes no amata. Wina weetā nahkšchoht waj nu hofmeisteris Mizkewitschš, jeb ari geheimrahts Kobeko. — Tagadejais Maslawas wiršpolizmeisteris, generalmajors Koslows, tilkšchoht eezelts par Ddesas pilsehtas-gubernatoru. — Finanz-ministeris, nupat Behterburgā atbrauzis, dohschotees drihš atkal tahlat — Baltijas un Melnahs juhras ohstas apluhkocht. — Domehnu-ministeris apzeloschoht Šelch-Kreewiju, lai waretu tuwat eepāšihtees ar kalnraktuwehm. — Keisariskā brihwā ekonomiskā šabeedriba isfludinajusi gohda-algu par labako linu audšinašchanas un isstrahdaschanas mahzibas-grahmatu. Tagad „Wald. Wehst.“ ir nodrukati nosajzumi, pehz kahdeem gohda-alga tiks dohta. — „Wald. Wehst.“ isfludinata Wišaugstakā pawehle, zaur kuru šw. Katihnas ordenā un „Šarlanā krusa“ gohda-šihmes dahwinašchanas teefiba teek nodohta Leelširštenai Trohna-mantineezei. — „Now. Wr.“ pahrrunā garakā rakštā tagadejo dahrdšibu un truhzibu, un aishrahda us to, ka zeribas us labu plauju šhini gadā efoht lohti wahjas. Naw dohmajams, šaka minetā awise, ka labibas zenas masinašees. Pee lihgu-meem, kas rudeni ispidami, maksaja tikai kahdas kapeikas masal nekā tagad. Seemā un nahkoshā pawafari gan dahrdšiba aissneegš fawu augstako stahwokli. Tapehz jau šen efoht laiks — ruhpetees, ka lauku apdšihwotajeem buhtu pastahwigs darbs, un ka tee tik šipri ne-tiktu apgruhtinati zaur nodohšchanahm.

Jelgawas labprahtigee uguns-dšehseji šwehtdeen, 1. Junijā, ar musku isgahja šakumu-preekōs, Bez-Sorgenšreijas biršē. Pa-preešch notureja maneweri pee leelā dihka, rahtušcha preešchā. — Biršē, sahlšs-plāzi, weetu-weetās bij ar štrikeem norohbeschoti rinki, un to preešchā gohda-wahrti ar jaukeem apšweizes-wahrdeem; leelajā rinki bij galdi klahiti šakumu-meelastam; ušdšehra laimes-weselibas augstakeem un semakeem pahrwaldneekem; us benkeem tureja runas; ziti pehzal atkal danzoja; weetahm ari gahja „šefšōs“.

Lihds ar Augstahs Semes-mahtes apglabāšhanu nu wišur preeleem atkal wala lauta; šuhros aplipinatee un wišadi krahsotee papihri laudis nu aizinaht aizihka us preeleem — gan us weenu puši, gan us ohtru puši, ka newar labi šinaht, pee kura lai pirms kerahs.

A. G—n.

Pahrgrohsijumi muhsu Latweeschu awišneezibā. Išgahjuschā nummura jau šinojahm, ka „Latweeschu Awises“ no 1. Julija par to pašchu wezo maksu dabuhs wehl weenu — šaimneezibas un sem-

Kohpibas — peelikumu, lai zaur tam paplaschinatu famu darba-lauku, ko muhsu lasitaji prasidami prasa. Tagad waram dariht sinamu wehl weenu zitu pahrgrohsijumu, kas sihmejahs us scheem 3 laikraksteem: us „Rihgas Lapa“, „Baltijas Wehstnesis“ un „Balsi“. Senaka „Rihgas Lapa“ dabuhš to wahrdu „Baltijas Wehstnesis“ un isnahks tapat, ka senaka Rihgas Lapa, tikai „paleelinata formatā“. „Baltijas Wehstnesis“ ar 1. Juliju buhs sawas gaitas nostagajis un saweenofhotees ar „Balsi“. „Balsi“ buhschoht diwu lohkschnu leela, bet isnahkschoht tikai weenreis nedela. Lihdschiniga „Balt. Wehst.“ lasitaji dabuschoht „Balsi“ u. t. pr. Ta tad no scheem 3 laikraksteem no Julija mehnescha paliks tikai diwi. Mehš scho pahrgrohsijumi eesklatam par it prahtigu un labu, jo kad „awischnu leela flaita deht“ kahdi laikraksti „ihsti newar tilt pee spehla“, tad newar neta zita dariht, ka scho flaitu pamasinah; warbuht ka tad taps wairak pee spehla! Janogaida, kahda wihse senakais „Balt. Wehst.“ „saweenofees“ ar tagadejo „Balsi“. Lihdschim abi laikraksti politikas sinā stahweja stipri ween weens pret ohtru, dascha kauja eedami.

Is Lutrineem. Par daschu pagastu un apgabalu plaukschnu esam „Latw. Awises“ lasijuschi, un preezajamees, ka muhsu sadshwe ta teel eewehrota. Waram sinoht, ka ari pee mums Lutrineescheem eet labi ween us preekschu. Ta fazidami, ne buht negribam leelitees, it ka jau buhtum sawneeguschi wisu pilnibu, bet tikai preezatees par panahkumeem un doht taisnibai gohdu.

Lutrinu pagasta ir kahdi 60 fainneeki un kahdas 750 dwehseles. Zaur-zaurim nemoht, paldeews Deewam, wisi pahrtikuschi. Wehl preeksch kahdeem 12 gadeem daschas weetas redsejam kruhmus un kadikus, kas mums nenesa nekahda labuma. Schihs senlaku tukshahs weetas usluhskodami, waram leezinah, ka wiss ir palizis pawisam ohtradi: Kruhmini un kadiki ir palikuschi par upuri semkohpju zirweem un arkleem; „tukshajās“ weetas wiskojahs lauki bagatahm wahrpahm, jo Wahzseemes diwjuhgu arklus leetadami, fainneeki ir laulus paplaschinajuschi un eedalijuschi pehz tagadejahs lauffaimneezibas eedalifchanas. Rijas un laidari retam kahdam, kas naw no laskeem un almeņem muhreti. Gedshwojamahs ehkas pa datai no steegeleem, ar leeleem, gaischeem lohgeem un ehrtigahm, weweligahm istabahm. 2 sudmalas strahda nepeekusufshas sawu weiklo darbu; weenas, uhdens-sudmalas, peeder Krimpe fainneekam; ohtras, wehja-sudmalas, Auskrusfu fainneekam, ar smalku zilindera-eetaisi. 3 kutamahs maschines, ar twaika spehlu dshtas, kuhp un elsch ruden' un seem', Deewa swehtibu un semkohpja puhlinu augtus is wahrpahm treekdamas. Maschinu ihpaschneeki maschines eegahdaja ihpaschi zaur pagasta-wezaka, Insle-Kabrentscha, un pagasta-teefas preekschfehdetaja, Bruhwera fainneeka, laipno peepalihdsibu, par ko scheem zeen. kungeem lohti pateizamees. Teefcham peenahkaks, doht gohdu un pateizibu tahdahm pagastawaldehm, kas ta gahda par sawa apgabala plaukschnu. Ari rohnahs weena sirgeem dshta kutama maschine, kas jo laba un teizama. Gahdaschana par laizigo un meefigo pahrtikuschnu eet blakam ruhpehm par gara plaukschnu. Gandrihs neweens fainneeks nedohdahs meerā, ka dehs ir bijis — tikai pagasta-jeb seemas-slohla ween. Wezaki gahdami gahda, ka behri eeguhtu plaschakas sinaschanas un mahzibas. — Wiss tas leezina, ka ne-esam snauduschi, ta fakohht, rohkas klehpt aukledami, bet strahdajuschi, un nomohda buhdami sapratufchi, ko schis laiks no mums prasa.

No Leepajas. Ar Junija mehnescha eesahkumu ir eestahjees pehz eepreekschiga stipra leetus leels karstums, ta ka termometers gandrihs nekad nerahda ehna masal par 20 gahdeem siltuma. Tadeht ari augi knaschi pazetahs un lohski sako; no apkahrtnes dsirdam lauku un plawu stahwofli flawejam. — Ar karstumu eeradahs leels daudsums spahru, kurahm Leepajas esars ar saweem needru- un meldeu pudureem dahwa labu, patihlamu usturas-weetu. Pee diwi jau buhwē stahwofcheem fabrikeem veenahl tagad wehl treschais, prohti: kihmisku weelu fabrikis. Gepreeksch winsch darbofees ar albumina (pautu-baltuma weelas) fagatawofchanu; fabrikis sawa programā usnehmis weelas pret puhshanu, tad kaulu- un ragu-miltus, supersofatus u. z. — Preeksch kahdahm deenahm notikahs pee mums apbrihnojams atgadijeens, kahds gan wehl nekur nebuhs dsirdehts. Kahds uguns-bahkas waktneeks tihrija leelahs ruhtes, paleelinaschanas-glahses ahropufe; te winu peepeschi sagrahbj stipris wehisch; wihrs newar wairs saturetees un — teel nosweests pahrbahkas galeriju 102 pehdu dsiluma. — Ka winsch netika us weetas sadragahs, par to winsch war pateiltees sawam kaschozinam, kuru wehisch bij uspuhtis ka leetus-schirmi. Wihrs nekrita teefcham us pliku semi, bet tika papreeksch eesweests kahda kupla kohla, zaur kura sareem noslihdeja lehni us leiju. Schis negaiditais

brauzeens pa gaisu nebij winam neta slahdejis, jo winsch, semi atsneedstis, tuhlt peezehlahs un dewahs us mahjahm, it ka nekās nebuhtu atgadijeens. (L. P.)

— Leepaja zaur pastahwigi jauko laiku fahl bahdes-weefi weenmehtr wairak eerastees. — Ne sen atgadijahs bahdes-weefu namā atgadijums, kas wareja fazelt jo leelu nelaimi, prohti — weens krohna-lukturis nokrita pascha sahles widu ar degofchahm petrolejas lampahm. Zaur aisdedsinataja ne-usmanibu wiss tas zehlees; apakscheja struhwezaur luktura grohsichanu bij atgreesufees un — lukturis nogahsees. Zilweki naw apskahdeti, kaut gan to wakarū sahle bij konzerte. Uguni apdschfa ar usbehtahm smiltihm. — No 12. Junija fahloht — teel no pilsehtas-waldes pilsehtas-obligazijas pahrhohtas, 900 un 300 rubl. leelas. Intrefes (6 proz.) teel il pusgada, 12. Junija un 12. Dezemberi, ismaksatas. Veldechana pehz 33½ gadeem. Par apdrohschibu preeksch ainschmuma kapitala un augteem der tahs us 1 milj. rubtu nowehrtetahs pilsehtas ehkas un semes.

No Rihgas. Melaka profesora Jegora v. Sievers'a weeta tilfchoht laikam Lehrpatas uniwersitetes dozents Dr. Boldemars v. Knietiemš eewehlehts par semkohpibas profesori pee Baltijas politechnikas. — Zetortdeen, 19. Junija, pulkstē puszel 12ds preeksch pusdeenas, atbrauzā Rihga agrakais Baltijas generalgubernators, grahs Behteris Schumalows. No scheijenes tas dohfees us sawu muishu Rundali. Grahs, ka dsirdams, bijis lohti preezigs par Rihgas usselschnu pehdeja laika. — Widsemes muishneezibas konwenta sehdeschanas ir peektdeen, 16. Junija, slehtas. Konwents atinis par waijadfigu, Septembera eesahlumā safault ahrlahrtigu landtagu.

Rihga, 17. Junija. Wahzu dseedaschanas-swehtku laizigahs konzertes eesahlums bij nolikts us pulkst. 2em pehz pusdeenas. Laimigs tas, kas bij pee laika eegahdajees biketes preeksch konzertes, jo pulkst. 2ds jau bij wiss biketes pahrhohtas, ta ka dascham, kas buhtu labpraht peedalijees, waijadseja eet us mahjahm. Par ifkatru dseefmu, kas tapa dseedata, ne-preedifim; tikai fazifim wispahrigi, ka bij jaukas stundinas, ko pawadijahm apaksch dseefmu schanahm. Dseedaschana dalijahs 2 nodatas. Ne-afosimees fazidami, ka ohtra nodata labal isdewahs, neta pirmā. No schihs konzertes buhtu ihpaschi japeemin 2 dseefmas, kas klausitajus jo wareni aiskustinaja. Schihs dseefmas bij „Wittekind“ un „Normannenzug“; abas preeksch leela kohra un ar orkestera pawadischnu. Ari „Liebeslieder“ (mihlestibas-dseefmas) walzeris preeksch leela kohra ar orkestera pawadischnu tapa juhsmigi dseedahs. No zitahm dseefmahm, ihpaschi no daschahm pirmajā nodatā, jafaka tapat, ka no daschahm dseefmahm Wahzu gariga konzerte, ka wispahrigi klausitajus pilnigi ne-aisgrahba. Waj nu pee tam bij wainigs ne wiss leelais dseedataju flaitis, jeb — ka daschi dohma — ta leeta, ka dseefmas nebij laimigi iswehletas, newaram pilnigi isfchirt. — Ne ilgi pehz pabeigtas konzertes, dseedataji dewahs Keisara dahrsā us dseefmukaru. Swehtku weefi gahja tuhstoscheem lihdsā. Dahrs bij pildin pildihst. Daschi spreeda, ka nebuhs masal bijis ka 15 tuhst. zilweku. Dseefmu-karsch isdewahs jo labi. Dseefmas tapa smalki un skaidri dseedatas; pirmo weetu starp leelakajeem dseedataju-kohreem eenem beschaubischanahs Behterburgas kohris, un tad nahks Rehwaes kohris. Brihnum jauki dseedaja Behrnawas solo-kwartete. Tahdas jaukas balsis, kahdas scheem 4 kungeem, rets buhs dsirdehts; tamdeht schai kwartetei waijadseja us publikas wehleschanohs atkal un atkal dseedah, ko ari dseedataji labpraht darija — wisseem klah-efoscheem par jo leelu preeku. Kad fazijahm, ka Behterburgas kohris eenem pirmo weetu starp leelajeem dseedataju-kohreem, tad gribejahm list jo leelu swaru us teem wahrdeem „leelajeem kohreem“, negribedami pee teem peeskaitiht klah Behrnawas solo-kwarteti, kas ihpaschi apspreechama jeb eewehrojama. Kad publikai buhtu dewufchi rohkas lawru-krohni, lai pasneeds teem dseedatajeem, kas eemantoja winas wispahrigo labpaitichanu, tad gan Behrnawas solo-kwartete to buhtu dabujusi, un ari mehš no sawas puses buhtum labpraht peespraudufchi klah kahdu newawihstamu lapinu.

No Weetalwas-Ddseenas sino „R. L.“: Scheijenes Salas-mahju fainneekam, A. Kapam, 2½ gadu wezs dehlinfay, ar ziteem behrneem spehlejotees un pehz uhdens-pukehm sneedsotees, noslihjis tuwu pee mahjahm esofcha dihki. Preeksch mas azumirkleem jautra mihlulifcha weeta neta us rohlahm bahlu lihkti. — 17. Junija nakti te bij labi stipra salna, ta ka semkohpji baidahs, waj sehjumi nebuhschoht apskahdeti; ihpaschi rudsi, kuri zaur aulstu pawafati wehlah seedeja, laikam buhs zeetuschi.

No Beebalgas. Gelfchleetu ministera palihgā ir apstiprinājās Bez-Beebalgas fawstarpigahs uguns-apdrohschinaschanas-beedribas statutes.

Hapsala. Trefschdeen, 11. Junijā, pulksten 6ds pehz pusdeenā, tur atbrauzā Leelfirsts Trohna-mantineeks un Wina augstā laulātā draudzene. Augstohs weefus fagaidija us ohstas tilta muischneezibas weetneeki un Hapsalas waldes lohzefti. Keisariskā Augstiba bij til laipnigs, ka runaja kahdus wahrdus ar baronu Maideli un mihli apfweizinaja landrahtu von Floku. Ari karewi, kahdi 20 kasaki, bij flahht pee apfweizinaschanas. Behz tam augstee weefi brauzā pa ispuschlotahm eelahm us basnizu, un tad us pili.

Igaunu dseedaschanas-swehtki Rehwalē tika notureti pahri deenas agrā nekā Latweefchu dseedaschanas-swehtki Mihgā. Par Igaunu swehtkeem kahds „Now. Wr.“ sinotajs dohd schahdu aprakstu: Jan 10. Junijā dseedataji un musikas-lohri fahlfuschi atbraukt Rehwalē. Atbrauzēji tikufchi apfweizinati bahnuscha fahle, kas bijusi ispuschkota ar flagahm un girlandehm. Sapulzete tur nodseedajuschi Keisara dseefmu. Wisi atbrauzēji tad demufchees us „Lotus“ beedribu, kur tohs apfweizinajis swehtku-komitejas preekschneeks, kambarkungs von Wistinhäusen (turenes kameral-teezas presidents). Wifu 11. Juniju tikufchas noturetas prohwees. Betortdeen, 12. Junijā, bijis Rehwalē sabrauzis leelisks weefu pulks. Tadeht deewakalposchana tikufi notureta apafsch klaijas debeis — basnizas preekschā. No turenes leels swehtku-gahjeens ar karogeem dewees us gubernatora dsihwolli, kur nodseedajuschi Keisara dseefmu. Igaunu dseedaschanas-beedribas luhgufchas gubernatoru, nolikt pee Keisariskas Majestetes trohna pakahpeeneem wina wispadewigahs juhtas. Pulksten 4ds pehz pusdeenā eefahlfusees dseed. un musikas-lohru konzerts. Konzerts fastahwejis is 3 nodaham, kuru starpā tikufchas turetas 2 runas. Pirmāis runājis mahzitajs Hurts is Ohdenpe, kurfch issklaidrojis tagadejahs waldbas reformu swaru, ihpaschi preeksch Igaunu tautas. Ohtru runu turejis teologijas students Kalas par dseedaschanu un tautas-dseefmahm. Konzerts beidsees ar Keisara dseefmu, kuru dseedajuschi wisi sapulzete dseedataji. Wakarā bijusi gohda-maltite, pee kuras bijuschi par gohda-weeseem wihze-gubernators Manschos (kas tagad, kur gubernatora naw mahjās, iswilda wina weetu) u. z. Peektdeen, 12. Junijā, wispirms tika isrihlohts swehtku-gahjeens ar karogeem un musiku zaur pilsehtas eelahm. — Behz tam bijis dseefmu-karsch, gohda-algu isdalischana, laufchu-swehtki, un wakarā — apugunoschana. Wisi swehtki pagahjuschi wisleelakā kahrtibā. Pilsehtu nami, swehtkeem par gohdu, bijuschi puschkoti ar flagahm, tepdekeem un girlandehm. Til pilsehtas-walde esohht pret swehtkeem parahdijusi weenaldsibu; neds wina us teem fuhthijusi no sawas puses kahdu weetneeku, neds laut lo darijusi preeksch weefu apfweizinaschanas jeb fanemschanas.

Par sehju Igaunijā „Wald. Wehstn.“ sino, ka seemas-labibu esohht jaltais pawafaris apfahdejis, tā ka warohht zereht tikai us widischku plauju; Hapsales un Rehwalēs aprināka weenā dalā ween seemas-labiba stahwoht, zaur-zaurim nemoht, labi. Wafareja esohht apsehta, bet par winaš dibgshanu wehl newarohht nekā skaidri faziht. Ahbolinsch gandrihs wisur esohht issalis, — isnemohht tahs weetas, kuras bijuschas apklahtas ar beesu sneega-kahrtu; wiszaur baribas-fahle stahwoht wahji. Darbineeku algas ir schahdas: darbineekam ar sirgu, pee pascha maisēs, 90 kap. lihds 1 rubl. 50 k.; pee fainneeka maisēs 65 kap. lihds 1 rub. 15 k.; kahjineekam, pee pascha maisēs, 45—75 k.; pee fainneeka maisēs 25—50 k.; darbineezet, pee paschas maisēs, 40—50 kap.; pee fainneeka maisēs 25—40 k.

No Winnijas. Winnijas seemetu dalā eedshwotaji ir lohti ne-meerigi. Prohti turenes waldiba ir atzehlusi wezu-wezo kontrakti, pehz kuras bij atlauts dascheem pagasteem sweijohht seemetu upēs laschus. Tā ka turenes eedshwotaji pahrtēk pa leelakai dakai no laschu-sweijas, tee notureja 4. Junijā sapulzi, lai waretu apspreeft, kahdi sohli buhtu sperami sawa labuma apfargaschanas sinā. Sapulze nolehma greestees taisni pee Keisara Majestetes un luhgt, lai atzel Winnijas waldibas nolehmmumu. Ar scho noluhku tika iswehleti diwi delegati.

Maslawā schogad atkal pabeiguschi augstflohlas-mahzibas diwi no muhsu tautescheem, abi Kursemneeki: Sorgenfreyhs filologijas mahzibu nodatu un Keinigs teežas-leetu nodatu.

Is Maslawas sino „R. L.“, ka Kr. Waldemara kungs aibrauzis us Wahzlemi, — wifu pirms us Berliini, kur schowafar, tā lasitaji atminefees, siwju istahde. Prohtams, ka pee schahdas istahdes peetriht wisadi eerohthchi un lihdselki, ar lurreem ker siwis, tā par peem. tihli u. z. Prohtams ari, ka schahdas un zitas istahditahs leetas deewsgan tumu fanahl lohpa ar juhrneezibu, ar kugneezibu. To

sweijneeki ir nahlofcho kugneeku ishtenais un drohschakais pamats To mehs redsam wisur, kur kugneeziba attihstijusees dabigi, kur ta palikusi par weenu no tautas darbu-aplofkeem. Sweijneeki, masās laiwinaš teem pascheem juhras witneem ustizedamees, kas lihgo kugneeku, wed dauds bailigaku dsihwi, nekā pehdejee. Tadeht sweijneeki lohti der preeksch tehwijās kugneezibas; tadeht ari muhsu tauteetis Waldemars par nabaga juhrmalas sweijneekem gahdajis, teem juhras-flohlas isgahdadams un zitadi wina deewsgan fuhro, gruhtho listent juhras-amatā weeglinadams, teem zetu paschkiroht, pa kuru katriš zentigās sweijneeks war palikt ar laiku par matrosi, par sturmani, par kuga-kapteini, par kuga ihpaschneeku, — tas ir: par brihwu, gaismotu, turigu wihru. — Bet Waldemars aibrauzis us Wahzlemi ne ween siwju istahdi un sweijas-rihkus eewehroht, tehwijās sweijneekem un kugneezibai par labu, bet winsch nodohmajis ari apluhkoht Wahzemes juhras-flohlas. To winsch gan sawā muhschā jau reis darijis, un wina rakstos atrohd dauds sinu par Wahzemes juhras-flohlahm, zil tahs mums der par preekschsihmi, un kas tur nepilnigs. Bet dauds gadu jau pagahjuschi, kamehr tas notizis, un juhras-flohu leetā, tāpat tā zītās swarigās tautas darbās, dauds kas grohsijees, dauds kas no jauna eewehrojams, kas war muhsu Kreewijas juhras-flohlahm dereht leeti.

Jaroflawā atklahja 9. Junijā semkohpibas istahdi. Ihpaschi sirgi un ziti lohpi bij sawesti leelā skaitā. Istahde flehgta 16. Junijā.

Is Maslawas sino, ka tur bijis leels uguns-grehks. Nodaguschas lohlu-krahtuwes un ahdu-fabrikis.

No Saratowas. Akademikis A. G. Bogofubowis ir Saratowai dahwinajis ne ween wisus sawus mahklas-krahjumus, lihds 80 tuhst. rublu wehrtibā, bet ari kahdu namu Maslawā un skaidru naudu, pawisam lihds 100 tuhst rublu. Nams un nauda nahks pilsehtas rohlās tikai pehz dahwinataja un wina brahla (agrakā Gorku skohlas direktora) nahwes. — Leels karstums, kas sneedsahs lihds 36 graddeem, isperinajis schai gudernā til dauds skahdigu tahrpu, ka meschās dauds lapu-lohli stahw gluschi plikt, tā seemā. Ihpaschi ohsoli no tahrpeem wiswairak peemekleti; turpreti behrsi palikuschi gandrihs ne-aistikti. Tihrumās un dahrsās tahrpi ir padarijuschi lohti leelu skahdi. Urbuses, melones un gurki ir gandrihs pagalam isnihzinati. Kahds semkohpis bijis peestahdijis weselu desetinū ar gurkeem, un ehdeligeet tahrpi to notihrijuschi weenā paschā deenā. Tahrpu waitroschanahs gan esohht zehlfusees no leela karstuma; bet tāpat ari isgahjuschahs seemas aukstums esohht eeflatams par scha pohsta eemeslu, jo tas usnahjis rudeni til agri, ka dauds gahju-putni dadujuschi galu, pirms tee spehjuschi aissneegt siltakus apgabalus. Tā p. pm. no strasdeem, scheem wisleelakajeem tahrpu eenaidneekem, nedabujohht tagad gandrihs ne-weena pascha redseht wifā no tahrpeem peemekletā apgabalā.

No Charkowas. 13. Junijā, wilzeenam nahloht, nogulahs kahdas 2 werkes ais Charkowas us dsellzela fleedehm kahds klasiskas gimnasijas skohlens un tika fadragahs. Gemestis bijis tas, ka to skohlas preekschneeziba nepahrzehlusi us augstaku klasi.

No Kamenez-Podolskas sino „Golofam“, ka tur meera-teežas tikufchas rewideeretās us teefu-ministera nolehmmumu; dauds meera-teefnescheem waijadsejis no amata atkahptees deht nekahrtigas amata-ispildischanas.

Desežas aprinki labibas-kufainis eeradees lohti leelā mehrā, tā ka preeksch kufainu isnihzinaschanas pat saldatas waijadsejis nemt palihgā.

No Astrachanas. Siwju sweija isdohdotees Astrachanas gubernas upēs schini gadā lohti labi, tā ka Kirgisi no siwihm ne ween pahrtēkloht, bet tahs wehl eekrahjoht preeksch seemas, un pahrdohdohht.

No Batumas. Kreewu twaiku- un andeles-kugneezibas beedriba buhwejoht pee Batumas ohstas peetures-weetu, kas jau buhschoht gatawa pehz kahdahm 20 deenahm.

No Baku. Par nastas ruhneezibu eefsch Baku ir peefuhthijis flawenais Behterburgas profesoris Mendekewis „Golofam“ plaschas sinas. Nastas ruhneeziba tur esohht usplaukusi pehdejis 4 gadās nezeretā wihšē. Kamehr nastas awoti tikufchi isrenteti, tikmehr tur atradees lohti mas urbtu aku; bet tiklihds waldiba fahlfusi pahrdohht semes-gabalus privat-personahm, tuhli zehlees urbtu aku skaitā. 1876. gadā tur bijuschas jau 40 urbtas akas, kas isdemufchas wairak par 10 milj. pudu nastas (3 pudi nastas dohd 1 pudu petrolejas). Tagad, kur 1876. gadā akzise atzelta, eefsch Baku jau esohht 350 urbtu aku. Nasta wairs neteekoht muzās ween leeta, bet taisni kugu ruhmes, un nemakfajohht wairs, tā fenak, 40 lihds 50 kap. puds us

weetas, bet tikai 2 kap. Ari atleekas neteekoht wairis, ka agrak, isleetas jeb fabledsinatas us klaija lauka, bet isstrahdatas smeheru-eliē, jeb ari isleetas par dedsinamo materialu. Tik dauds nastas, ka Baku pilsehtas apgabalā, ne-esoht nekur zitur wirs pafauls. „Esmu redsejis Pensilwaniju (Seemet-Amerikā) un turenēs amotus,“ raksta profesoris Mendelejewis, „un waru drohfschi apleezinaht, ka ap Baku ir dauds wairak nastas, un ari weeglak dabujama, nekā tur.“ Pensilwanijā maksā puds nastas masakais 15 kap.; Baku apgabalā turpretim war dabuht ik gadus wairak nekā 30 milj. pudu par 2 kap. pudā. Šhē atrohnahs dauds nastas aku, is kurahm nasta iswerd waj nu pastahwigi, jeb ari pa laikam. Rakstītāja klahbtuhshana istihrijis tehnikis Lenzis kahdu 50 asu dšilu aku, un pehz zetortdatas stundas nahkusi is 10 zaurumeem nasta jau ar tahdu spehku ahrā, ka 20 lihds 30 mahrzianu smagi almini tikufchi sweekti gaisā.

Wladiwostokā esoht eewesta kara-kahrtiba. Pihneeschu pawalstneeki nedrihstohht pehz pulstien Deem wakara atstahht fawus dšihwoklus; naktihm teekoht istahditas waktis, un drihsumā tur gaidohht leelgabalus preeksch pilsehtas apzeetinaschanas.

No ahrsemehm.

Wahzija. Pehz pirmahs basnizas-likuma punktēs atraidishanas Bruhschu tautas-weetneeku sapulze daschas zitas likuma punktēs peenehna daschas atraidija, tā ka galā isnahza tahds likuma gabals, kas nekam neder. Bahrlaboht to wairis newareja, jo schi balsofchana bij treschā un pehdejā. Waldiba nu lika fawu zeribu us lungu-namu (Bruhschu landtaga augšnamu), us kurenī peenemtais likuma gabals tika suhtihstis; jo dohmaja, ka lungu-nams ar to nebuhs meerā. Bet lungu-nams peekrita pilnam tautas-weetneeku dohmahm. Tā tad tautas-weetneeki schoreis uswaretaji. — Suhtnu konferenze ar faweem darbeem buhs drihs galā. Konferenzes spreedums rohbeschu leetā ir dibinajees us nodohma, ka neweenai pusei lai nepeederetu tahdas weetas, kas tai kara sinā dohd pahrswaru par fawu kaiminu. Parahdu dala, kas Greekijai ja-usnemahs dehl peeschkirtajeem semes-gabaleem, teel aprehkinata pehz eedshiwotaju skaita. Aprehkinashana atlikta us weh laku laiku. Par Sultana muischahm un pilihm, atdohtajōs semes-gabalōs, Greekijai jamaksā atlihdshinashana. Par basnizas ihpafschumu tiks fewischi spreesis. Tizibas brihwibas sinā jau Greekijas walsis pamata-likumi dohdohht drohfschibu. — Bet sino, ka Turzijai ne-esoht pa prahtam schee suhtnu nospreedumi; wina nodohmajusi teem pretotees. Abas walsis, tiklab Turzija, ka Greekija, naigi rihkojotees us karu. Italiija dewusi Greekijai padohmu, lai to nedadarohht; jo kad Turzija ar faweem kara-lugeem tuwotohs Greekijas ohstahm, tad gan leelwalsis to atbihdshohht ar faweem kara-lugeem.

Angliija. Apafschnams peenehmis preekschlikumu, ka turpmak Anglijā un Welesē pa swehtdeenahm wifas dshreenu-pahrdohstawas buhtu pehz eespehjas pilnigi slehdsamas. — Zhru-semē esoht iszehlees bada-tihsus. Wehl schi sinā gan naw drohfscha, bet tomehr winas dehl jau notikusi peeprafshana apafschnamā. Zhrija tā tad wehl arween ir Anglijas pabehrns, par kuru waldiba pamaf ruhpejahs.

Franzija. Tik peezi gadi Franzijai bij wajjadfigi, lai waretu eewest fawas, zaur Wahzu-Frantzschu karu famaitatās finansēs atkal kahrtibu. Jau 1877. gadā eefahla atzelt jeb pamafinaht daschas nodohshanas, kuru summa istaisija 7½ milj. franku gadā. 1878. g. budshetā atkal tika atzeltas jeb pamafinatas nodohshanas par 49 milj.; 1879. g. par 25½ milj. un us 1880. g. bij nospreests, atzelt nodohshanas par 28 miljoneem. Bet walsis eenahfshanas schai gadā bij wehl pahrakas nekā gaidija, un tā tad lihds schim wehl atzeltas kahdas nodohshanas par 4 milj. franku. No 26. Dezembera 1876. g. lihds schim ir nodohshanas atzeltas un pamafinatas lohpa par 113 milj. 900 tuhst. 814 franku. Un to Franzija panahkusi pehz tam, kad winas walsis-parahdi zaur nelaimigo karu bij leeliski auguschi, un kad wina pe tam wajjadseja ik gadus isdoht leelas summas preeksch fawas armijas waitofchanas un labofchanas!

Italiija. Tautas-weetneeku sapulzes sehdeschanā peepeschi kahds klauštajs meta no klauštaju tribinas dimi leelus atmenus us kahdu apafschā stahwofchu tautas-weetneeku pulzinu, jeb us ministereu benki, bet pa laimi neweena ne-eewainoja. Wainigais tika us presidenta pawehli tuhli apzeetinahts, un wisi ziti klauštaji israiditi. Apzeetinatais fauzahs Kordiljani, un pee wina atrada dunzi un wehstules, kuras leezinoht, ka winsch ar ziteem fasinajees, un pateesi nodohmajis kahds wihrus-nofst zaur faweem almeneem.

Turzija. Is Konstantinopeles sino, ka Scheil-il-Islams parakstijis nahwes-nospreedumu par Wel-Mechmedu, Kreewu palkawneela Kumerawa sleptawu. — Rugis ar atzelta Egiptes lediwa Jf-

maēla Paschā seewahm arweenu wehl stahw pee Dardanelu ceļas. Turku waldiba pawehlejusti, ka to nebuhs laist zauri us Konstantinopeli. Wina atwehl, lai Jsmāela seewas apmetahs Ghiosas jeb Lemnosas salās. Italeeschu kugu kapteinis us tam pastahw, ka wina lai laistu zauri zaur Dardanelu ceļu, jo wina fugis naw kara-fugis, un Turku waldibai naw nekahdas teesibas, ka waretu leegt meerigam andeles-jeb pasafschereu kugim brauffchanu zaur Dardanelu ceļu.

Egipte. Anglu awises sino, ka Egipte un Abesinija faderejuschas meeru. Abu walsiju kara-spehki mas ko bij panahkufchi, un abas puses atfinuschas fawu nespehziibu.

Bagatakee wihri pasaulē. No wifseem privat-laudihm bagatakais wihrs pasaulē ir Seemet-Amerikaneetis Makejs — is Nu-Jorkas. Winsch ir dšimis Zhris; preeksch 30 gadeem tam nebij ne grafcha pee dwehseles, un preeksch 16 gadeem winsch krita konkurse. Bet tagad winam peeder bagatakahs sudraba-raktumes pasaulē, no kurahm tam eenahl 26 miljoni rublu par gadu. Pehz Makeja bagatakais wihrs ir Rotshilda familijas galwa, kura gada-eenahfshanas ir 19 milj. rublu. Treschais ir senatoris Dschons is Meladas (Seemet-Amerikā) ar 9 milj. rubl. par gadu, un zetortais ir Westminsteres herzogs Anglijā ar 8 milj. rublu gadā.

Zuhkas dšihwibas sikhstums. Schegedinas pluhdu laikā kahds zuhku-stallis ar nobarotu zuhku tika aishnems no uhdena, un tikai pehz simts deenahm winā atkal nogahja laudis. Tee atrada zuhku wehl dshiwu, bet tā isdilufchu, ka kauli un ahda ween bij palikufchi. Par wifu garo laiku zuhka usturejusees no stalla mehfleem un faweem paschas taukeem.

Wisjannafahs sinas.

Jelgawā, 24. Junijā. Us Kluso jhru isfuhitā brunu-baterija „Kremt“ ir faduhrusees ar Dahnu andeles-fugi „Jylland“. Abi fugi esoht eedragati un atgreesufshees us Helsingforsī atpafak. — **Nihilistu partijas** swarigakee lohzeeki esoht gandrihs wisi apzeetinati, jo Charlomas gubernatora, firsta Arapottina, sleptawa tohs pa leelakai dakai usdewis. — **Is Belgrades** sino, ka Gajans Paschā Nowibasara, kur mehginajis nowehrst fadurfchanohs starp krisiteem un Turkeem, tizis nonahwehts no Albaneeschu lihgas peekritejeem. Telegrafa faite pahrrauta. Apstiprinashanas no zitas puses wehl truhsti. — **Suhtnu konferenzei** tuwu stahwofchee tiz, ka Turzija un Greekija peenems leelwalsiju usajinaschanu rohbeschu-libnijas leetā. Romisijas nosuhitshana us rohbeschu weetu notiks pehz tam, ka buhs flanejusti dalibneeku atbilde. Sinas par nodohmato Anglu-Frantzschu kugu-spehku nosuhitshanu us Turzijas-Greeku uhdeneem — schim brihscham wehl nedibinatas, kaut gan tahds fohlis turpmak waretu notikt. — **Belgeeschu waldiba** atzehlusi fawa suhtna amatu pee pahwesta. Tagad runā, ka wina ari pasinajusi pahwesta nungijam Briselē, ka wina amats teekoht eerandshits par atzeltu. Winsch gan warohht wehl turpmak usuretees Briselē, bet ne wis ar suhtna teesibahm. Tagad winsch teel usluhohhts ka katris zits ahrsemneeks. Waldiba war tahdu katra brihdi israidiht is semes, ja tas wina rei paliktu par nepatshlamu weesi.

Par meera-teefnescheem.

I. **Kā meera-teefneschus zels, jeb zelschanas kahrtiba.** Isgahjuschā nummurā datijahm sinamu, ka meera-teefu likumi ir Wisaugstaki apstiprinati. Tagad waram jau doht sikhakas sinas par schim jaun-eewedamahm teefahm. Schoreis runasim par to, „kā“ meera-teefneschus zels, jeb par zelschanas kahrtibu.

Wifas 3 Baltijas gubernas tiks eedalitas ihpafchōs meera-teefu jeb meera-teefneschu aprinkōs. Zit leeli schee aprinki buhs, tas schim brihscham wehl naw sinams. (Rihgai un Nehwalei buhs katrai fawis ihpats meera-teefas aprinkis; bet wifas zitas Baltijas pilsehtas un meestini peederchs pee ta aprinka, kura atradisees.) Katris meera-teefas aprinkis tiks atkal eedalihts masakās datās, kuras gribam nosaukt par „nodalahm“. Preeksch katras nodatas zels weenu meera-teefnesi, ko fauks par nodatas-meera-teefnesi. Rihgā un Nehwalē nodatas-meera-teefneschus zels pilsehtas dohme (Nath). Zitās weetas notiks zelschana tahdā wihse:

Katrā meera-teefas aprinkē tiks fastahdita ihpafcha meera-teefneschu zelschanas sapulze, pee kuras nems balsodami jeb wehledami dalibu leelgruntneeku, semneeku un pilsehtneeku weetneeki. Weetneekus, kuras pilsehtas suhtihis zelschanas sapulzē, zels pilsehtu dohmes; pilsehtu weetneeku skaitli min. zelschanas sapulzēs buhs schee: No Slohkas 1, no Walmeeras 1, no Limbascheem 1, no Zehshim 2, no Balkas 2, no Lehrpatas 10, no Weromas 1, no Behrnawas 5, no Wilandes 2, no Arensburgas 2, no Baltisfportes 1, no Weifensteines 1, no Wesenbergas 1, no Narwas 4, no Gapsalas 1, no Jelgawas

12, no Bauskas 1, no Tukuma 1, no Pilteneš 1, no Wentšpils 2, no Ruldigas 2, no Alspites 2, no Leepajas 6, no Jaunjelgavas 1, no Zehlabstātes 2. — Uf laukeem (semehm) leelgruntneeki un masgruntneeki zels fawus weetneekus uf sapulzehm meera-teefneschu nodatās. No leelgruntneekem warehs pee weetneeku zelschanas peedalitees ifkatriš, kam peeder muišča ar muiščas teefibahm jeb semes-gabals zaur likumu noliktā leelumā (Kursēmē waijag semei buht til leelai, ka war isseht 90 puhru rudšu; Widsemē waijag buht 900 puhra-weetahm labas semes).

Leelgruntneeki war fawu zelschanas teefibu (pilnwaru) ari nodoht zitam leelgruntneekam; bet sapulzē neweens nedrihkt wairak par 2 balsim nodoht, prohti: weenu pats preeksch fewis un ohtru preeksch fawa pilnwaras deweja. Sapulzeteē leelgruntneeki eezel fawā nodatā 5 weetneekus preeksch aprinka zelschanas sapulzes. No semneeku puses ir pagasta-wezakeē weetneeku zehleji. Pagasta-wezakeē sapulzejahs fawā meera-teefas nodatā un eezel tāpat 5 weetneekus preeksch aprinka zelschanas sapulzes. Par weetneekem no katras puses war tapē eezelti tikpat leelgruntneeki, kā ari pagasta-wezakeē. Ubas nodatas sapulzes, kā leelgruntneeku, tā ari pagasta-wezakeē sapulzes, tohp safauktas un waditas no aprinka muišchneeku deputata; (Kursēmē no kreismaršchala, Widsemē no aprinka deputata). Wisi fcheē weetneeki tohp eezelti uf 3 gadeem (t. i. uf tikpat ilgu laiku, kā zelams meera-teefnesis.) Bet wehl eewehrojams, ka bes leelgruntneekem, semneekem un pilsehtahm — ari wehl krohnis eezel aprinka sapulzē fawus weetneekus, ja winam aprinki peeder muiščas. Krohnis nepeedalāhs pee leelgruntneeku nodatas sapulzehm, bet zel taifni fawus weetneekus aprinka sapulzē. Winsch tohs zel pehz tagadejeem aprinkeem. Kad krohna muiščas aprinki neistaisa wairak par zetorto dalu no aprinka semes, tad winsch no fchi aprinka fuhta uf aprinka sapulzi weenu weetneeku; kad krohna muišchu leelums istaisa $\frac{1}{4}$ lihds $\frac{1}{2}$ no aprinka semes, krohnis fuhta diwi weetneekus; un kad wina muiščas wehl leelakas, winsch fuhta trihs. Schohs weetneekus eezel Baltijas domehnu-waldiba, kura par faweem weetneekem war isredseht waj nu fawus amata-wihrus, jeb krohna muišchu arendatorus, ja fcho arendes kontrakti noslehgti wismasak diwi gadi eepreeksch zelschanas un wismasak uf feschēem gadeem, un ja no wineem atkal nenodsihwoti wismasak wehl 3 gadi.

Par meera-teefnescheem un wina weetneekem war til eezelt wihrus ar sinamu mantu un mahzi bu. Mantas sinā likuma pagehrejumi ir fchahdi: Pilsehtās — nekustams ihpafchums, kura wehrtiba ir wismasak 3000 rubli, uf laukeem — nekustams ihpafchums tai leelumā, kas dohd balsu teefibu augschminetas leelgruntneeku sapulzes. Nekustams ihpafchums war ari peedercht kandidata sewai jeb wezakeem, un war buht daschaddōs aprinkōs. Kad ihpafchums peeder wezakeem, tad winam waijag buht til leelam, ka uf dehla mantibas daku isnahktu augschminetais mehrs. Mahzibas sinā likums pagehr, ka kandidats buhtu wismasak pabeidsis kahdu wideju ffohlu, jeb buhtu wismasak 3 gadus bijis tahdōs amatōs, kuroš wareja eepashtees ar teefas leetahm. Bes tam kandidatam waijag buht wismasak 25 gadus wezam un Kreewu pawalstneekam. Tomehr aprinka sapulzei brihw zaur weenbalsfigu spreedumu eezelt par meera-teefnescheem ari tahdus kandidatus, kureem naw minstahs mantas jeb mahzibas. Par meera-teefnescheem new ar tift eezelti: 1) kas jaunaki par 25 gadeem; 2) kas naw Kreewu pawalstneeki; 3) kas atrohdahs jeb bijufchi pee teefas apwainoti dehl tahdeem noseegumeem, par kureem likums draudē ar teefibu aprohbeshofchanu jeb isflehgshanu no deenesta, un kas zaur teefas spreedumu naw no fchihš apwainofchanas attaisnoti; 4) kas stahw ismekleschanā dehl noseegumeem, par kureem peedraudeta atzelschana no amata, jeb kas zaur teefas spreedumu atzelti no amata (bet til 3 gadus pehz fawas atzelschanas); 5) bankrotē kritufchi parahdneeki, kamehr naw isflaidrojees, kamdehl kritufchi bankrotē, jeb kad tee atsihti par launprahtigeem jeb weegprahtigeem parahdneekem; 6) kas netikumumu dehl tikufchi isflehgti no garigahs kahrtas jeb muišchneeku korporazijahm, jeb faweem pagasteem.

(Zurpmaf wehl.)

Ohtree wispahrigēe Latw. dseedaschanas-swehtki Rihgā, no 17.—20. Junijam 1880. g.

Ar 17. Juniju bija tee fen ar ilgoschanohs un zeribu gaiditee ohtree Latweeschu dseedaschanas-swehtki atnahlfufchi. Latwju tautas „dseedoni“ un dseedaschanas mihlotaji is Kursemes un Widsemes pulzejahs baru-bareem jauki isgresnotā swehtku-ehkā, kas weenigi fcho swehtku noluhkam bija plafchi, stalti usbuhweta un tagad, karogēem

ispušchkota, laipni usnehma swehtku dalibneekus. Jau tani brihdi, kad patlaban swehtku-nams kohpu-kohpam pildijahs; kad dseedataju-kohri nostahjahs fawā weetā, un kad wineem blakam abās puses stahweja fazelteē flaiſtee, wisadās krahsās un rohtajumōs isgresnotee karogi: wareja redseht, ka Latweeschi tohp no fawa dseedaschanas-gara waditi uf faweem dseedaschanas-swehtkeem. Schais nostahditōs karogōs darinateē wirsrafsti un nobildejumi leezinaja no Latwju tautas mihlestibas uf dseefmahm un no uszihtigahs, „drohschahs“ darbofchanahs dseedaschanas sinā. Mehš ar preeku zeem, lasitajeem pasneedsam fchihš sinas, no kurahm redsefet, kā swehtki weizahs un isdewahs.

Kad swehtku weesi pirmajā swehtku-deenā (17. Janijā) swehtku-namā bija sapulzejuschees, tad wispahrigēschu buhw-komisijas preekschneeks, Baumana fgs, nodewa fcho swehtku-namu swehtku-komitejas wahrdā zeenijameem dseedatajeem un swehtku weeseem. Pee tam Baumana fgs peemineja, ka Latweeschi un wina „beedriba“ Rihgā eet weenmehr wairumā. „Latweeschu beedriba“ preeksch 12 gadeem wareja istift ar diwi ihretahm istabahm kahdā priwat-namā. Bet drihs jau waijadseja, beedribas lohzeeku flaitam wairojotees, usbuhweht ihpafchu beedribas-namu ar plafchahm istabahm. Schis nams jau pirmōs Latweeschu dseedaschanas-swehtkōs usnehma 44 dseedataju-kohrus ar 520 dseedatajeem. Bet tagad, pehz 7 gadeem, fchis nams israhdiyahs par masu, tā ka waijadseja zelt ihpafchu ehku. Kad zeem, runataja fgs wehl bij runajis kahdus firsnigus wahrduš, kas sihmejahs uf scheem swehtkeem, „Latweeschu beedribas“ — un Baltijas seminarijas kohri dseedaja to dseefmu: „Teizi to Kungu“. Tad zeem, mahzitajs Hakena fgs, katederi kahpis, apfweizinaja dseedatajus un klausitajus ar teem til-ko dseedateem wahrdeem: „Teizi to Kungu“, un wisus swehtku weefus pamudinaja, dseefmās noskandinahst flawu un pateizibu Deewam, kas Sawu spehzigu rohlu ir turejis par Latweescheem, un tohs nesīs kā uf ehrgla spahrneem. Latwju tauta eesahl ar garigahm dseefmahm fawus swehtkus, rahdidama, ka ihstems preeks un ihsta lihgsimiba mahjo tikai tur, kur Deews tohp-gohdinahst. Latweeschi weenmehr bijufchi deewabihjiga tauta. Tautas gohds ir winas tiziba. Scho tizibu loi Deews ustura muhsu tautā. Tāpat lai Deews muhsu tautā ari ustura ihstu mihlestibu, kas ne-uspahschahs, kas wifu panesē un kas parahdahs brahligā fadsihwē. Lai Deews ari swehti muhsu tautā to zeribu, kas ari pee labem tautas zenteeneem nepaleek launā. Bet par wisahm leetahm pateifimees no wisas firds Deewam! Schē efam fanahlfufchi ne fawu, bet Deewa gohdu nolohpt. Tadeht lai mehš fchini deenā lihds ar kchnimu Dahwidu fakam: „Schi ir ta Kunga deena, preezafimees un lihgsimofimees eeksch tahs.“

Tad K. Kalnina fgs, kā Latweeschu beedribas un swehtku-komitejas preekschneeks, apfweizinaja fchihš beedribas un komitejas wahrdā dseedatajus un swehtku lihdsdalibneekus. Pee tam peemineja, ka Latwju tauta wisōs laikōs, preekōs un behdās, ir bijufi dseedonutauta. Jau senatnē par kalneem un leijahm noskaneja tautas-dseefmas, wara-bungahm norihboht. Jaunekteem un jauneklehm flani dseedoht, wezifchi, firngalwji, pee meestiina palawedamees, atgahdinajahs dseefmu fkanās fawus jaunibas laikus. Wehlah Latweeschu tautā aplufsa jautrais dseefmu-gars, un tikai fchur-tur parahdiyahs sehrās fkanās. Bet pehdejōs gadu-defmitōs, kamehr Latwju tauta daudsejadā sinā usplauka, dseedaschanas-gars ir atkal spehzigi pamohdees, tā ka nu atkal war jaukas dseefmas noskandinahst. To leezina dseedataju-beedribas par Kursēmi un Widsemē, un Baltijas pilsehtās, to ari leezina fcheē ohtree wispahrigēe dseedaschanas-swehtki, uf kureem fanahlfufchi 80 dseedataju-kohri ar 1600 dseedatajeem un dseedatajahm. Kad muhsu tauta tahdā leelā mehrā dseedaschanas sinā uf preekschu gahjusti, tad par to peenahlahs gohds un pateiziba muhsu mihlam Semes-tehwam un Keisaram. Sawus swehtkus eesahkoht, usfaulsim tad Winam „urā!“ No swehtku weeseem trihsreis atskaneja preezigā balsi „urā!“ un wisi pa trim lahgham nodseedaja: „Deews, fargi Keisaru u. t. pr.“ Uf tam J. Kalnina fgs is Weetalwas un Ohfcha fgs is Kursescheem apfweizinaja — pirmāis Kursemes dseedatajus un ohtrais Widf. dseedatajus, wehledamees, lai Latweeschi allasch turahs weenprahtibā kohpā, jo tad wini eemantohs labus auglus wisadā sinā, un taps zeeniti un mihleti ari no zitahm tautahm. Pee tam zeem, runataji Widsemneeku un Kursēmneeku wahrdā issazija pateizibu swehtku-komitejai par ruhpihu swehtku isrihofchanu.

Garigā konzerte. Nesinu, kā lai konzerti aprakstu. Kad leelajā swehtku-ehkā eegahjahm, jau tuhli labu eespaidu darija jauki isgresnotā ehkas eesahkigā ruhme un leelais dseedataju pulks. Pee paschas pirmahs weenbalsfigahs dseefmas jau wareju manihst kahds warens spehks dseefmahm ir, jo dseefma fatrizinaja wifu klausitaju firdis. Un nu jaukahs 4-balsigahs

dseefmas!! Waru gan to leezibu doht, ka dseedaja labi, ta, ka dseedafchanas-swehtki ir teefcham palikufchi par gohda-swehtkeem, us kureem wifa tauta war buht lepna. It ihpaschi jaukas bija Moriz Hauptmana „Gohds Deewam augstiba“, Mendelsohna „Ne-iffmetams ir Kungs“ un Haydna kohris is oratorijas „Tahs debefis isteiz“. Schis beidsama is un buhs preefsch leeleem kohreem weenumehr weens no wifu-jaukakeem gabaleem. Masak kohfchi gahja Mozarta „Dufmas deena“ (dies irae). Musika newareja ar kohreem palikt kohpa, arweenu par gaufschi spehleja, jo scheijenes musikas-skohlas direktora A. Pabsta aranscheerejumi preefsch orkestera bija ar leelu steigschanu fastahditi. It skaidri manija, ka bij tikai „dereta kalpa“ darbs. Un par to naudu, ko winsch dabuja, warejahm gan ko labaku zereht. Noschehlojams, ka nebija kreetnas musikas preefsch pawadischanas; tad konzerte buhtu bijust wehl labaka.

(Turpmat beigums.)

Par Egipti.

(Stat. N. 23.)

Mutaweli-wahrtri.

Schee wahrtri tohp no Arabeescheem usskatiti un gohdati ka kahds brihnumu-daritajs. Ifkatriis, kas tik to wahrdu „Mutaweli“ dsird jeb isruna, leef pasemigi paklanidamees rohku us firdi. No mineteem wahrteem stahsta schahdu teiku: Kahds wezitis wifa sawa muhscha ne-efoht zita nefa darijis, ka tik katru gadu zelojis us Mekas pilsehtu, lai tur luhgtu Deewu pee praweescha Muhameda kapa par teem, kas sirga ar daschadahm slimibahm. Ja kahdam bij galwas-fahpes, tad wezitis no ta panehma kahdu sprohgu no galwas, un to ainsesa us Meku, par sismi, ka zilweks flims un melle palihgu. Kahdu riht atrada weziti nomiruschu us Arabeeschu tirus-platscha, Kairo pilsehta. Wezitis tapa turehts par swehtu, un winam par gohdu uszehla minetohs wahrtus. Wahrtus nosauza „Mutaweli“, t. i. schehsirdiba jeb labhsirdiba, tapehz ka wezitis bij dsihwodams rahdijis schehligu firdi slimneekem, par teem Deewu luhgdams pee praweescha kapa. Wehl tagad wisi muhameda-tizigee swehtzetotaji eet schohs wahrtus apmekleht, un luhds, lai wezitis, kam par gohdu schee wahrtri uszelti, ari wehl tagad par wineem luhds Deewu. Wahrtri ir kahdas 6 asis augsti un 4 asis plati. Katra wahrtru pusē ir fadsihtas nesklaitamas naglas, pee kam karajahs mati un drehbju lupatinas. Wisas schihs naglinas ir wahrtohs fadsinuschi slimneeki, zeredami, ka zaur tam taps wesele. Labi augsti pee feenas ir redsamas 2 nuhjas, kas minetam wezitim peederejuschas. Kas pawisam newar wairs tapt zitadi wesels, tas rouga aiskahrt un pakustinaht schihs nuhjas, jo kas to dara, tas waroht drohschi zereht, ka isweselosees. Pee wahrteem fehsh leulu-leelais pulks ubagu, kas, „Mutaweli“ kleezdami, luhdsahs dahwanas no teem, kas eet garam.

Egipteeschu teika, ka deewekli zehluschees.

Wisas Egipteeschu kehniu familijas bij senlaidos eedalitas dinastijas jeb waldineeku schkiras. Tahdas dinastijas esohht pawisam bijuschas kahdas 30. Kad kahda waldineeka familija ismira, tad wina dinastija nobeidsahs, un lihds ar jaunu waldineeku sahlahs atkal jauna dinastija. Birmahs dinastijas warenais kehnihsch Menes (3892. g. pr. Kr.) esohht saweem pawalstneekem fazijis, ka pasaule un deewi esohht zehluschees schahda wihse:

„Gefahkuma bija tikai uhdens un seme. Wifu pasauli apdsihwoja weens weenigs kulainis. Kulainis esohht bijis swehts, tapehz warejis radiht few pehznahkamus. Schis kulainis islohdajis zaur semi, sawahkis wifu kohpa, kas ween tam bij derigs, un tad to sawehlis apasa lamoli jeb bumbā. No schihs bumbas esohht deeweklis „Ptah“ pats fewi radijis. „Ptah“, t. i. taisnibas lungs jeb -atklahjejs.

Egipteeschi tizeja, ka deeweklus naw neweens radijis, bet katris deeweklis pats fewi dsemdinajis. „Ptah“, ka pirmais deeweklis, bij par wiseem ziteem waldineeks un pawehletajs. Winsch atfina, ka esohht labi, kad atwehloht ari ziteem deewekleem pascheem fewi dsemdinatees, bet ne tahda gihmi, kahds winam pascham. Wineem bij atwehlehts wehl wairaf, prohti: tee wareja pahrwehrstees daschada isflata, ka katru reis gribeja, jeb bij waijadfigs. Weens no scheem masakeem deeweem, kas parahdijahs ka kakis, bij Isis. „Ptah“ eezehla „Isis“ par sawu mihlako, ka ari par debefs un semes waldineezi. Winai ari bij atwehlehts pahrwehrstees wifu zitu deeweklu gihmi. „Isis“ esohht radijust ohlu (pautu); „Ptah“ esohht fahitis ohlu, un is ohlas dseltenuma un baltuma istahjis fauli un mehnesi. Tapehz ari Egipteeschi peelhds

Isis, ka faules-deewekli, kas ifkatru rihtu dsemdejoht jaunu fauli. Wehlah eeradahs deeweklis „Ra“ ar swehtela (stahrka) galwu. Deeweklis „Chnum“ bij ar buka galwu, un radija zilweku pehz „Ptah-deewekla“ gihmja. Tapehz ari wezee Egipteeschi peelhdsa daschadus swehrus, jo wina deewi esohht paschi radijuschees pehz swehru isflatas. — Deeweklis „Sebek“ bij ar krokodila galwu; tapehz krokodili tapa tureti par swehteem. Krokodilus tureja schandros dihsos, un teem upureja zilwekus. Ja kas krokodili nokawa, tad tahdu noteesaja us nahwi.

Minna Freimann.

(Turpmat wehl.)

Deelfirstene Olga.

(Bateefigs notikums desmita gadu-smteni.)

1. Ifglahbtais behrns.

Bij jauks wafaras wafars. Saule patlaban noreeteja, un schkirdamees apselktija kalnus un mahkonus. Kahdas salmeem apjuntas buhdinas preefscha, Pskowas zeema, ne tahluno Rijewas, diwi seeweetes stahweja. Buhdinu eeraugohht, katris wareja nojehgt, ka bij kahda schi apgabala dsimts-mahja. Seeweetes bij gehrbuschahs Mas-Kreewu drehbes. Upgehrbs lohti labi stahweja skastojai, kahdas 16 gadus wezajai jauneklei, kuras istureschanahs leezinaja no preeziga, jautra behrna prahta un fahrtas beswainibas. Paschu laiku bij beigusi wafarinas taisiht, jo zeptu sibpolu smaka nahza is nama, kas ari bij nabagu kautinu kulna. — Jaunekle nomasgaja rohlas, un tad dohmās nogrimusi skatijahs us meschu, it ka no turenas kaut ko gaiditu. Wezaka seeweete, ne wahrdina nesajidama, falika kahrflu-kurwiti kal-tetas simis. Peepefschi atskaneja sweizinaschanas-wahrtri: „Labwakar, Olga!“ Jaunekle apgreesusees eeraudsija few blakam kahdu warbuht 30 gadus wezu kungu, kas bij gehrbees pehz ta laika pilsehtneeku wihses.

„Labwakar, labwakar. Pehter!“ Olga atbildeja, ne wifai laipni pasmeedamees.

„Labwakar, mihto Pehter Jaroslaw!“ wezaka seeweete, Detrowna, preezigi sweizinaja eenahzeju, kas weda pee rohlas kahdu puischeli. Zahni wahrda. „Dohd man mutes, Zahnit!“ Detrowna fazija, pee puischeta nolekdamees.

„Bet kas Dew ir, Zahnit? Tu esi tik hreesmigi fahists, ka til-ko wari nostahweht us tahjahm.“ Detrowna eesauzahs bailiga balsi.

„Kas Dew notizis? Saki, runa jele, mihto Zahnit!“ Olga issamifusi fazija.

„Al ne-eseet til bailigas; apmeerinajatees; gan wifu istahstischu,“ Pehteris Jaroslaws atteiza. Bapreefsch Zums, Olga, grihu faziht, ka fatilohs ar Zuhfu tehwu,“ Pehteris runaja tahlak. „Tehws pee manis ehda brohlastu; es winam israhdiju sawu tauku-fabriki un isrehkinaju, zil man fabrikis atmet pelnas. Tehws bij ar meeru; zeru, ka ari Zuhhs buhseet ar meeru, mihta Olga.

„Nesaprohtu Zuhfu wahrdu; ar ko tad lai esmu meerā. Man ir weena alga, kahds Zuhfu fabrikis, un zil Zums no fabrika pelnas!“ Olga lepni pasmehjahs. — Tahdas lepna istureschanahs deht tehws Olgai jau daschureis bij fazijis, lai jele apdohma, ka nepeeder pee firstu un augstmanu, bet pee nabagu dsimts-kauschu fahrtas.

„Ta, ta, Zuh to nesaprohteet, Olga!“ tauku-fabrikants fazija it dusmigi.

„Kad tehws ir ar meeru, tad gan ari Zums waijadsehs buht ar meeru; ne-aismirsteet un apdohmajeet, ka Pehteris Jaroslaws ir tas bagatakais fabrikants un tirtogtajs ne wis ween Pskowa, bet ari Pskowas aplahrtne . . .“

Olga winam nelahwa beigt runaht, bet prasija: „Gribeju tikai dsirdeht, lamdeht Zahnitis til bahls un noskumis.“

„Zahnitis un es.“ Pehteris fazija, „mehs gandrihs abi warejahm palikt til bahli un noskumuschi. — Teescham dauds netruhka, ka abi buhtu dabujuschu galu.“

„Al, tad stahstat, kas notizis,“ Detrowna luhds, klahht peenahkusi un sawas simis atstahjusti. — Pehteris notikumu ta istahstija:

„Brahlis Zahnis un es — gahjahm zaur meschu, kas ne tahlu no Pskowas zeema; mescha mala rohnahs klints plaisums, kura dibinu newar redseht kruminu deht, ar kureem plaisuma malas weetu-weetahm ap-auguschas. Laurineem un putnineem pakaf skreedams, sehns eekrita plaisuma eekschā. Sarinsch pehz sarina luhja, pee kureem Zahnitis sawas isbailis peekehrahs. Pehz palihga kleezdams, behrns arween dsital krita besdibina eekschā. Wehl weens kriteens un — mahte brahliti wairs nebuhtu redsejusti dsihwu. Par laimi peejahja kahds

saldats, kas bij dsirdejis nelaimigo kleebsam. Saldati fawu dsihwibu netaupa. Ta tad ari schis saldats nolehja no sirga un laidahs, pee kruhmineem un sarineem turedamees, Jahnitim pakal, kamehr ari teefcham notapa lihds brahlischam, kas nahwes-isbailēs, un pehdejohs spehkus fanemdams, turejahs pee kahdas masas faknites. Jahniti us plezeem nehmis, saldats sahka la kakis lihst us augfchu; loi nu ari rohkas un drehbes saplehfa, tomehr galā tapa augfchā."

"Un Juhš stahwejaht meerigi un skatijatees, bes ka buhtut steigufchees palihgā?" Olga fa-ihgusi prasija.

"Meerigs nu gan" — Pehteris atbildeja — "nestahweju, jo ais bailehm fweedri pluhstin pluhda pahr gihmi, bet us leiju dohtees negribeju, lai mahtei naw ja-apraud diwi dehli."

"Kaunatees, kaunatees, Juhš, „bailigais sakis“, Olga dufmigi fazija.

"Tapat ari teiza fweeschais wihrs," Pehteris fazija, "kad bij Jahniti iswiljis abra no breefmigā klints plaijuma; ari winsch mani isfunija, jebfchu tam faziju, ka zaur abu dehlu nahwi mahtei negribeju dariht diwlahrtigas behdas."

"Un kur tad duhschigais fweeschais wihrs palika; waj Juhš winam ari tenzinajacht par scho leelo mihlestibas-darbu?" Olga jautaja.

"Es winam," Pehteris atteiza, "faziju, kur dsihwoju, un luhdsu, lai mani apmekle, bet winsch aishahja prohjam, bes ka buhtu kaut ko atbildejis, — un aishahja kahjahm, jo sirgs bij pa tahm starpahm nomauzees un aisskrehjis — nesin kur!"

"Bet wakars jau metahs; jasteidsahs mahjās! Nahz', mihfo Jahnit', pastahstisim mahtei schis deenas breefmas un preekus. Paleezeet wefelas, Detrowna — Olga! Kad buhfeet dsirdejuschas, ko zsmu norunajis ar Olgas tehnu, tad buhfeet pilnigi ar meeru. Apdohmajet, Olga, ka wareet pahrmaintht scho maso buhdinu pret lepnu fabriki! Apdohmajet! ... Wehl reis paleezeet wefelas, Olga — Detrowna! Sakat tehnam labas-deenas! Drihs atkal fatikimees!"

Ta atwadijees, Pehteris panehma Jahniti pee rohkas un — aishahja prohjam.

(Turpmat wehl.)

Busnaks.

1.

Wifs dufs jau saldā meegā
Pehz deenas puhlina;
Eik lehni burbutoja
Tur masā strautina.

2.

Un mehnefs, bahlā feija,
Pahr kalneem, leijahm spihd;
Es weens pats klaijā laukā,
Kas nomohdā wehl mihf.

3.

Gan skumjas, preeku juhtas
Es drihfi midfinu, — —
Eik weenu ween nespehju —
Ta weena — esi — Tu —

Adam Jaugeet.

Drupas un drufkas.

1) Weens saufas maises kumosinsch,
Ir wairak wehrts — la dimantinsch!

2) Kas zitu nepareisi apfmeij, paleel pats kaunā; kas zita gohdu aistahw, nesaudehs fawa gohda.

Sirgs un lapsene.

Lapsene eeduhra sirgam ar dseloni. Sirgs sita ar asti un spehra, gribedams lapseni nofist; bet lapsene palika sehdoht un fazija: „Swehrs! Sit un fper, zil gribi, man tu netrahpisi, jo es fehfschu drohschā weetā.“ Redsedams, ka ar fiteeneem neta newar isdariht, sirgs eefahka luhgtees. Lapsene nu palika mihligaka un fazija: „Teefcham, luhgfhana atrohnd paklauffschanu. Redfi, nu es tew wairs nedaru.“ — Ar luhgfhanu un mihlestibu war wairak eeguht, nekā ar rupjibu un fiteeneem.

R. Plehfums.

Naudas-papihru zena.

Behterburgā, 19. Junijā 1880.

Papihri	prasija	maksaja
Rusimperiala gabalā.	7,74	7,72 rubl.
5 proz. bankiletu 1. istaid.	93 ³ / ₄	93 ³ / ₈ "
5 " " 4.	93 ¹ / ₄	93 "
5 " instriz. 5 aishem.	—	93 ¹ / ₄ "
5 " prebmiju biketes 1. emif.	230	229 ¹ / ₂ "
5 " " 2.	224 ³ / ₄	224 ¹ / ₄ "
Behterb. 5. "proz. pilf. oblig.	—	— "
Kreewu sem. kred. 5 ⁰ / ₁₀ kihlu-fihm.	124 ³ / ₄	124 ¹ / ₂ "
Kartowas semst. 6 proz. kihlu-fihm.	—	98 ⁶ / ₈ "
Mehwales and. bankas atz.	—	— "
Beel. Kreew. dselz. atz.	271 ¹ / ₂	270 ³ / ₄ "
Mihg.-Din. dselz. atz.	152	151 "
Din.-Wit. dselz. atz.	—	159 ¹ / ₂ "
Warsch.-Teresp. dselz. atz.	—	131 "
Drelas-Wit. dselz. atz.	170	168 ¹ / ₂ "
Mib.-Wolog. dselz. atz.	93 ¹ / ₂	93 ¹ / ₄ "
Majf.-Wrest. dselz. atz.	—	107 "
Baltijas dselz. atz.	—	107 ¹ / ₂ "

Vinn zenas:

1 birtawu krohna linu	49, 55, 63 rubl.	— kap.
1 " brata	37	— "
1 " hofsbreiband linu	54, 55, 58	— "
1 " dreiband brata linu	24	— "
1 muzu krohna linsehlu	10	— "
1 " brata	9	— "

Atbilde.

R. Plehfumam: Peesuhstijumus pa balai lasiseet.
A. S.—n.: Selgawneeki katru deemu redf. Neselgawneekteem buhs weena alga.
— Par Jahnu-tigu wareet lasiht № 25.
Zeen. sinotajeem: Par Jahnu-laihu ne-efamu bijis mahjās. Us sinojumeem, kas mums tant laika peesuhstiti, dabufheet atbildes us preefchu.

Latw. Aw. redaktors: J. Weide.

Sludina fchanas.

Krohna Duhras pagasta-teeša usajina wifus tohs, kureem no preefchā 2¹/₂ gada nomiruschā Duhru Mesteri-mahju fainneeka

Pehtera Angera

atstahthahs mantibas kahdas taisnas parahdu prasichanas buhtu, un tapat wifus tohs, kurei nomiruschajam buhtu ko parahdā palikufchi, — tani weenigā schini leetā noliktā terminā, 2. Julijā, pee schis pagasta-teešas peeteiktees, jo febatu neweens parahdu prasitajs wairs netifs klausihis, un parahdneeki tiks strahpeti pehz likuma.

Duhrās, 28. Maijā 1880.
(№ 102.) Preefchd.: J. Goldmann, †††
Strihw.: Delwisch.

Krohna Emburgas pagasta-teeša (Dohbeles apr.) usajina zaur scho wifus tohs, kureem buhtu kahda pretruna, ka pee Salgales pagasta peederigā atraitne Dahlbergu Greeta — fawas miruschahs mahjas Dahlbergu Trihnes dehlu, Jahni, kura wezate Dahlbergu Jahnis un Trihne) ir nomiruschchi, un pee Salgales pagasta bija peederigi, — behma weetā peenem, lihds schini leetā noliktajam beidsamajam isflehghchanas terminam, 31. Julijam fch. g. fchē peeteiktees, jo pehz schi termina wairs neweens netifs klausihis.

Emburgā, 7. Junijā 1880.
(№ 370.) Preefchd.: J. Artmans.
(S. W.) Strihw.: M. Baumann.

Superdentes pagasta-walde (Superintendentenhof Gem.-Verw.) dara sinamu, ka if scheijenes magazines

67 mehri rudsu,
57 mehri meefchu
un
6 mehri anfu

27. fch. m., pulst. 10ds no rihta, Superdentes-muifchā wairafchlichchanā tiks pahrdohhti.

Ahbitēs, 14. Junijā 1880.
(№ 84.) Pag.-wez.: J. Ahrents. †††
(S. W.) Strihw.: M. Baumann.

Kad Salbus Sudmalu fainneeks Wilis Lawendels ir miris, tad teel no Salbus krohna pagasta-teešas wifis tee usajinati, kurei mirejam ko buhtu parahdā palikufchi, jeb kureem no wina kahdas taisnas prasichanas peenahktohs, — 30. Junijā f. g. fcheitan melbetees, kurefch par weenigo isflehghchanas terminu noliktis, un fawus parahdus isfihshinagt un prasichanas peemeldeht, jo wehlatu neweens wairs netifs klausihis, bet muifchiga klufuzeechana uslikta, un ar parahdu flehpejem tiks pehz likumeem darihts.

Salbus teef-namā, 30. Maijā 1880.
(№ 344.) Preefchfchd.: M. Pohle.
(S. W.) Teeef-fchihw.: Skilpe.

No Mattules frohna pagasta-teeſas teef wiſi tee, tam lahdas likumigas pretrunas buhu pret pee Semites peederiga kalpa...

Mattules teef-nama, Tojatõs, 14. Junijã 1880. (N. 195.) Preeſchfehð.: J. Grünhof. (S. B.) Teef-ſtr.: E. Blumberg.

Seekſahtes un Kalnamuſchã pagasteem, Miſpites aprinkõ,

ſkoblotaſs

ir waiſadõs. — Skoblotaſs, kuri Jelawas feminariã mahzibas-kurju beiguſchi, un to weetu gribetu peenem, teef uſaizinati 11. Auguſtã ſch. g. ar mahzibas- un uſweſchã-nahs-teezibahm Seekſahtes pagasta-walbes lofalt, behl ſaligſchãnas, meldeetes.

Seekſahtõs, 11. Junijã 1880. (N. 76.) Pag.-wez.: J. Beela. (S. B.) Str. weetã: M. Pidel.

Strohna-Mehmeles pagasta-teeſa zaur ſcho ſinamu dara, la ſcheijenes Maſſchemu-mahju ſaimneeks, Nitelis Maſſchens, pagahjuſchã ſeemã ar nahwi aſſagahjis, un uſaizina tadehl wiſus minetã Nitela Maſſchena parahbu bewejus un parahbu nehmejus, wiſwehlatãis 30. Julijã ſch. g. ar ſawahm praſſchãnahm un parahbeem ſchẽ meldeetes; zitadi tee, tam no ſcha nelaita las nahſtohs, to wais newarehs atdabuh, un tee, las wi-nam to parahbã buhu palitufã, likumigã ſrahpẽ fritihõ.

Str.-Mehmelẽ, 10. Junijã 1880. (N. 99.) Preeſchfehð.: J. Bergmann. (S. B.) Teef-ſtr.: Jinis.

Frohna Emburgas pagasta-teeſa (Doh-beles apr.) uſaizina zaur ſcho wiſus tohs, kureem buhu tam lahdã pretruna, ta pee We-ſchornes pagasta peederiga atraine Strau-mes Anna — pee ſcht pagasta peederiga Kaulim Kriſchjãhna un Dahretes behl, Jani (ſim. 22. Junijã 1877. g.), behna weetã peenem, lihdõ ſchini teetã nolittajam beidſamajam iſſlechſchãnas-terminam, 31. Julijã ſch. g. ſchẽ peeteittees, jo pehz ſchi terminã wais neweens netiks lauſihtõ.

Emburgã, 7. Junijã 1880. (N. 366.) Preeſchfehð.: J. Artmans. (S. B.) Strihw.: M. Baumann.

Kalps Mahtinſch Wenit iv 20. Novemberi 1871. gadã ſimufcho

Jahni Girgenu,

ſaimneela Jahna Girgena un wina ſewas Annas behl, meſſiga behrua weetã peeneh-mis; — frohna Wirſchu-nuſiſchã pagasta-teeſa, Jannjelgawas aprinkõ, uſaizina tam-behl wiſus un iſſatru, tam lahdã pretruna buhu pret ſcho adopsiju, ſawas eerumas wehlatãis lihdõ 4. Julijã ſch. g., turſch par beidſamo iſſlechſchãnas-terminu nolittõ, pee ſchihõ teefas peeneſt; pehz ſchi terminã peemeldehã preſchãnahs netiks wais eewehprotas, bet adopsija apſtſiprinta.

Wirſchu-nuſiſchã pagasta-teeſã, 31. Maſã 1880. (N. 411.) Preeſchfehð.: J. Kalwiſchõ. (S. B.) Teef-ſtr.: A. Strauſs.

Kauzentindes pagasta-teeſa uſaizina zaur ſcho wiſus tohs, kureem pret to lahdã li-tumiga eerina buhu, ta pee Jann-Swir-lauſas peederige lautate laudis Indrikis un Greta Pautir — pee ſcheijenes pa-gasta peeraſſitõ Mahtinu, Mahtina dehl, Balod (ſim. 1863. g.), 10. Novemberi) adopteerẽ (behna weetã peenem), — lihdõ 21. Junijã 1880. g. ſchẽ peeteittees un ſawas eerumas uſdoht, jo wehlat neweenu nellauſihõ, bet adopteerẽſchãnu apſtſiprinãhs.

Kauzentindẽ, 31. Maſã 1880. (N. 62.) Preeſchfehð.: J. Padehl. (S. B.) Strihw.: Grants.

Kad preeſch Sãhtim pagasta laſeere-ſchãnas deena par 1880/81. g. uſ 15. Ju-lijã ſch. g. nolitta, teef no Sãhtim pagasta-walbes wiſi ahpõs pagasta bihwodamee Sãhtim pagasta lohjeht zaur ſcho uſaiz-i-nati, minetã deenã Sãhtim teefas-namã ar waiſadõſſagahm wezuma-un dakteru-grah-matahm atnahki, un ſawu pretruna pret weetneeku ſpreedumõ iſſeetãht, ar to pee-draudeſchãnu, ta ſebãſas pretrunas netiks wais peenemtas.

Sãhtim teef-namã, 17. Junijã 1880. (N. 151.) Pag.-wez.: M. Lagſding. (S. B.) Teef-ſtr.: Rãlpe.

B. van Dyk, Ribgã, ſmilſchu-celã.

Clayton'a lokomobiles un tul. maſch. Packard'a ſuperfoſati, augſt. u. widej. gr. ar peefohlitã labuma apgalwojchãnu, tã tã ari ſaulu = milti, kali = mehſli, tſchili = ſalpeteris, un wiſadãs zitã laulſaimneezibas maſchines un rihti, maſchinu = eka, dſenofchãs ſiſknaõ.

Original ſchujamãhs maſchines, ar rohkãhm un lahjãhm dſenamãs, peedahwã uſ galwoſchãnu

J. Friederichs, Jelgawã, palejãs-celã Nr. 3.

Mahzibu-rahditaji Latw. walodã teef par welti flãht peedohti.

No Wihtinu pagasta-walbes teef tas muhrneeks

Wilhelm Irbergis

uſaizinahts behl pabeigſchãnas ta uſnenta Wihtinu ſkohlãs-nama buhwes 30. Junijã ſch. g. pee darba eerãſtees, jo zitadi tas pabeigſchãnas darbs zitã amatneekãm uſ wina rehſtinumu tiſs uſdohts.

Wihtinã, 16. Junijã 1880. Pagasta-wezãkãis: K. Klawing. (N. 139.) (S. B.)

Sludinãſchãna.

Jelgawas pilſehta-walde dara zaur ſcho ſinamu, ta pee wina pilſehta na-bagatã lahra labus

preeſchu ſchagarus,

kuri uſ noziſtã meſcha-gabala pee Grihwa-ſchoſeſas kaunti, kubit-ãh par rubli — war pirt un peewefchãnu par rubli par aſi war dabuht ſinaht.

Jelgawã, 13. Junijã 1880. (N. 889.)

No Skohlãs pilſehta-walbes teef ſinams darhtis, ta Skohlã, 12. Julijã, tiſs gada-tirgus noturehtõ.

Skohlã, 20. Junijã 1880. (S. B.) Pilſehta-galwa: G. Schmieden.

Sludinajumõs.

Zeen. publikai zaur ſcho ſinamu daru, ta pee manõs, Bauſkã, kaupmana Wlantenſteina tã namã, pee tirgus-platſcha, war gatãwõs

Kungu-

dahmu ſahbãkõs

par mehrenãhm zeuãhm dabuht; ari apſtel-leſchãnas preeſchã ſchi darba peenem un aſtri iſpildu.

M. Blumfelds, turpneeks.

Labalo

Anglu zementi

preeſchã muhrſchãnas, un Anglu keegelõs

pãhrdohdõ

J. Martinelli, Jelgawã.

Agles- un preedes-balkõs, plantãs, dehlõs, lateõs

un wiſwiſadõs buhwokhtõs par lehtu maſku peedahwã

G. Jakobſohns, Jelgawã, upes-celã Nr. 4, aſi bruhweera Gerrunth'a.

Kalnamuſchãs (Blumberge) dſeeda-tãju-lohris iſees

ſalumõs

— pee Sweedru kalna, ſwehtdeem, 6. Julijã 1880. g., pulſt. 3õs pehz puõ-deenas. Tuwatãs ſinãs programõs.

Dſeedataji.

Zeen. publikai daru zaur ſcho ſinamu, ka

Tãlõs, Petersohna tã namã, Laidſes-celã, eſmu eetaiſijõs

willãs-kaheſtawu, wadmalaõs-weltawu un willãs-weheptawu,

un apjohtu kreetnu darbu un labu apde-neschãnu.

Mr augſtzeenibu

G. Tiefenthalõs.

Langerwalde, ne taht no Jelgawas, ir pãhrdohdãmas

1 puzſudmalãs un 1 kũlamã maſchine (no 4 ſirgu-ſpehta.)

Sludinajumõs.

Zeen. publikai zaur ſcho padewigi ſinõju, ta no ſawas wezãhs bihwõjamãhs-wee-tãõ eſmu iſgãhõis un tagãd bihwõju

wezãjã pilſkunga namã, pee tirgus-platſcha, Bauſkã.

G. Flaume, turpneeks.

Dahmu drehbes,

weſcha un wiſadãs reparaturã teef pagatawotãs glihti un lehti Jelgawã, ſa-lãjã celã Nr. 17, ſehta.

Kurſemes biſchkoſp. beedribãs

I. nodatã iſees 6. Julijã ſch. g.

ſalumõs

Schibes Strautiun-mãhju birſẽ.

Gefãhtumõs pulſtien 3õs pehz-puõdeenas. Ge-eefchãnas-mãſkã: wiſweefcheem 40 kap., ſeeweefcheem 20 kap.

Preeſchneeziba.

Rihgã, Schnakenburgã ſpeestawã, Marſtã-celã Nr. 5, dabumãna pirt

Sterſtu Andreja Latweeſchu

walodãs mahzibas

II. un III. datã, t. i. ſintakſã un ortografija

wenõs wahtõs. Maſkã 40 kap.

Skoblotaſeem un atkalpãrdewejeem ſawõ nolihgumi.

!!! „Augſta ſaime“ !!!

zeen. ſkohlõ. K. Dombrowſky tãgam Beel-Platonẽ.

„Lai nu Jums jaunã weetã preeki rohdãhs! Lai Juhſu „zeiſchãnahs“ uſ augſchu dohdãhs!“

St.-b.: M. W-terõs, J. D-ſõs, J. D-ſõs — daudõs zitu wahrã.

Mundales dſeed. = beedriba iſees 6. Julijã ſch. g., pulſtien 3õs pehz lau-naga, ſkohlãs-namã tuwumã —

ſalumõs.

Kã ſwehtku-dãhwana

Latweeſchu oſtrajeem wiſpah-rigãjeem dſeedãſchãnas = ſweht-keem Rihgã ir nule Schnakenburgã apgãhdibã, Rihgã un Tere-patã, iſnahkuſi un wiſãs grahmãtu-bohdõs dabujama:

Liga

no J. Lautenbachã.

(Zuſimã.)

60 kap. dahrgã.

Par ſcha dſeju-krahjuma labumõ pil-nigi leezina muſhu paſiſtamã rakſineela wahrõs, un grahmãtas druſas apgãhdãtãis ir no ſawas puſes par ſchihõs grahmãtas glihtumõ wiſãdi ruhpeees, lai wina buhu ſwehtku zeenigã apgehrã.

Wiſãs grahmãtu-bohdõs dabunãmas:

Mãhju-ſkoblotaſs

ſchẽ palihgõs wezãkeem

pee kriſtigãs behruu-audſinaſchãnas

Latweeſchu behruu wezãkeem ſarãkſtihtõs un dahwinãhtõs

no D. Platſchã.

Maſkã 50 kap. juhr.

Wezãhs mahtõs wiſkãiſtakãhs paſãzinãs.

Dimpadſmit paſãkãs

ar aſtonãhm ſkãiſtãhm pehrwu bildẽhm preeſchã gohdõgeem behrneem.

Maſkã 50 kap.

Latwiſkã Pawãhru-Grahmãta.

Treſchã druſã.

Maſkã 1 rubli 10 kap.

Kohti deriga un nepeze-ſchãma grahmãta preeſchã pawãhrem un ſwiſhmanẽhm, tã ari preeſchã leelãkãhm ſaimneezibãhm. Satur pa-mãhjiſchãnas, tã war par it lehtu maſku iſmekigãs ba-ribãſã ſagatawõht. Nedriht-ſtetu tãdehl neweena ſaim-neezibã truht.

Zekã wadõõs

preeſchã wehſtuku rakſiſchãnas.

Dſitra pahraudſita druſã.

Maſkã 60 kap.

Basnizas un fkolhas sinas.

Weens Kungs, weena Kristiba, weena tiziba.

Mahditajs: Sinas. Basniza. Jauna gramata. Wisleelata manta. Sta beidsa-
majā gadu-simteni ar misionēs-darbu weizees. Mahjas-weeta.

Sinas.

Leepaja. Pehz Wisaugstakahs pawehles no 6. Maija ir Leepajas 6-klasigā gimnastija pahrwehrschama 7-klasigā gimnastija.

No Baltaikeem. Rā il gadus, tā ari fchogad Baltaiķu kirspheles-fkolhā wafaras semesteram beidsotees tapa noturehts ekfams. Ekfama deenas, 5. Junija rihtā, redsejahm laudis druhsmojamees us Baltaikeem — gan no tahlenēs, gan no aplahrtneēs; gan Latweefchi, gan Wahzeefchi, gan fkolhas-behrnu peederigeē, gan ziti fkolhas draugi. No kirspheles-fungeem, kas preeksch fkolhas ihpafchu fkolhas-namū eegahdajufchi, nehma dalibu pee fchihš deenas darifchanahm: Kasdangas barons, Kursemes muischneeku wezakais G. v. Mannteuffel, wina wezakais dehlš Puhnu kungs, Baltaiķu basnizas preekschstahws barons v. Salen un Baltaiķu kirspheles laufskohlu inspektors barons v. Medem. Gan mekledami meklejahm klahst-efoscho kungu starpā weenu wihru, ko iklatru gadu fchini deenā Baltaiķu kirspheles-fkolhā redsejahm, bet ko fchoreis ne-ceraudfjahm: fchis ir minetahs fkolhas ustizigais draugs Gruntkalnu Siwers'a kgs. Jaunais semes-afefora amats pee Wisputes aprinkā-teefas winam ne-attahwa pahrbraukt us ekfamū.

Ekfama sahle mahzitaja-muischas dischajā ehrbergi bij pufchkota saleem behrsineem; us galda bij uslikti raksti un fihmejumi, no kureem wareja redseht, ka fkolhēni fchini sinā labi us preekschu tapufchi. Raksteem blakam bij fchi fkolhas-semestera zensuras, kas — kahdas retas isnemohht — bij labas un teizamas.

Ekfamū eefahla mahzitajs tizibas-mahzibas. Birmais fkolhotajs Kocha kgs ekfamneereja geografijs un wehsture, fchohs abus mahzibas-preekschmetus saweenodams tahdā wihšē, ka semes, pilsehtas u. t. j. pr. is geografijs minohht, behrneem ari waijadseja istahstihht, kas tur notizis pagahjuschōs gadu-simtenōs. No jautajumeem un atbildehm wcreja flaidri redseht, ka behrnu galwās nebij mehaniski eekalta geografijs un wehsture, kas behrna garu apspeesch un nonahwē, bet fkolhēni weikli un ar fapraschanu isflaidroja, tā un kam dehl wifs tas notizis, no kam wispahrigā pafaulēs un tehwijās wehsture stahsta. — Tad Kocha kgs ekfamneereja geometrijs jeb semes-mehrschchanas sinibā. Schis ekfams ihpafchu preeku darija tiklab dšiti mahziteem, ka ari mafak mahziteem ekfama weeseem. Birmajee preezajahs, ka behrni israhdijs tahdu teizamū isweizibu fchini swarigā preekschmetā; oht-rajee preezajahs, ka pee-augufchi dabuja dsirdeht, ko behrni buhdami nekad nebij dsirdejufchi.

Pehz tam Kreewu fkolhotajs Sooste kgs ekfamneereja Kreewu walodā. Wisā ekfamā nedfidejahm neweena jautajuma un neweenas atbildēs zitā, tā til ween Kreewu walodā. Schē warejahm redseht, ko war panahht kreetns fkolhotajs un walodas pratejs. Leefcham bij ne wis ween japreezajahs, bet jabrihnahs par behrnu Kreewu walodas praschanu. Beidsohht mahzitajs wehl ekfamneereja Wahzu walodā un gramatika.

Schi fkolhā jau pastahw 5 gadi. Pee tschetreem ekfameem jau esmu tā weefis nehmis dalibu. Pehz pateefibas waru leezinaht, ka wisi tschetri bij tahdi, tā til ween war wehleteēs; bet fchis peektais ekfams bij, tā wisi weefi sawas dohmas issazija, pahral par teem ziteem. War redseht, ka fkolhā ar iklatru gadu mahzibas eet wairumā. Pehz pabeigta ekfama mahzitajs isdalija behrneem zensuras, un galā pateizahs par Deewa fwehtibu, ko fchi fkolhā baudijufi pawaditā fkolhas-gadā. Wehleja dauds laimes teem fkolheneem, kas fkolhū atstahdami eestahfeēs sawā jaunā dsihwes-kahrtā, un wehlejahs, ka fchi fkolhā ari us preekschu bauditu tahdu paschu ustizibu un mihlestibu, kahdu lihds fchim baudijufi no wiseem teem, kas negrib laudis pamest tumfiba, bet wesi pee mahzibas un gaismas.

Kur preeki, tur ari behdas mehds peestahtees klahst. Tā ari fchē bija. Fkolhā lohti noskumufi par to, ka Sooste kgs muhs atstahj, zeredams dabuht krohna fkolhotaja weetu. Sooste kungs tschetri gadi

ir strahdajis pee fchihš fkolhas, un ir eemantojis un atstahjis mihlu atminu un mihlestibu ne wis ween pee fkolheneem un fkolhas waldes, bet ari pee wiseem, kas wina pasihst. No fkolhas waldes luhgts, mahzitajs issazija Sooste kgam pateizibu par wina ustizigo un felmigo darbu pee Baltaiķu kirspheles-fkolhas, wehledams, ka Deews aifgahjeja puhles wifur tāpat fwehtibu, tā fchē Baltaiķōs ir fwehtijis. — Sooste kga weetā eestahfeēs Janewitscha kgs is Widsemes, ko Sooste kgs pats isgahdaja. Tā tad esam pahrlēzinati, ka Kreewu waloda ari us preekschu fchē tāpat taps kohpta un mahzita. Atstahjahm ekfama sahli un gahjam atspirdfinateēs pehz deenas-darba. Mahzitaja-muischas dahrsā apalsch sakeem kohleem behrni dseedaja kahdas dseefmas. Dseedaschana, wadita no Soosta kga, kam pascham jauka, flana bals, bij lohti laba; klahst-efoschēe lungi newareja deewsgan par to preezateēs. Munnfureschana un wingroschana fchoreis newareja notikt, tamdeht ka bij lohti karstis laiks, un behrni jau bij deewegan eemohziti. Wehlam fkolhotajeeem un fkolheneem waijadfigo atdusefchanu brihwlaikā un tschaklu strahdaschānu nahkofchā darba-laikā.

Wisū weefu wahrdā — kahds weefis.

Rihgas politechnikai ir fchim brihscham 38 fkolhotaji, no kureem 25 mahza politechnikā un 5 fagatarowfchanas-fkolhā; 8 fkolhotaji dohd stundas tikpat politechnikā, tā preekschfkolhā. — Politechniku apmekleja II. semesteri 1879. g. 449 studenti, un preekschfkolhū 181 fkolhēns; I. semesteri 1880. g. turpretim — 472 studenti un 213 fkolhēni. Semkohpibu mahzijahs pirmā semesteri 50, lihmijs 98, semes-mehrschchanu 6, inscheneeru sinaschanas 69, mafchinu sinaschanas 106, architekturu 24 un tirdsneeziibu 96 jauneklī; oht-rajee semesteri bij politechnikā 51 semkohpibas, 98 lihmijs, 6 semes-mehrschchanu, 79 inscheneeru, 106 mafchinu-inscheneeru, 25 architekturas un 107 tirdsneeziibas sinaschānu studenti. Politechnikas isdohfchanas istaisija 114 tuhst. 371 rubl. 42 kap. fudr.

Basniza.

Norwegeefchu stahstis.

Wakars jau metahs. Melni padebeschi aplahja kahdu zeemu. Israhdijs, it tā faule jau sen buhtu gahjufi pee meera. Bet padebeschi pamafam isflihda pee augsteem kalnu-galeem, un tikai pakalus un meschus wehl migla aplahja. Augsto kalnu dsenohu wakarpufi faule wehl reis reetohht apspihdeja, un miglā wisuloja faules starini; bet parahdijs tikai us lohti ihfu brihdi, jo faule, drihs no-reetedama, apselitja Norwegijas milsu kalnus. Tomehr fchis ihfais brihtinsch eefpehja atnemt dascham behdigahs dohmas, un tizibai un pataufchanai us Deewu doht firdi weetu.

Eseet, gaischēe starini, tuhstfoklahrtigi fwehtiti — ihpafchi tam, kam juhs no behdahm aptumschotā firdi eespihdāt, un kas zaur to fajuht, it tā no Deewa pirksta aifkahrts, ka Deewa apscheloschāna un peetiziba wehl naw mitejufees.

Lee paschi wakara-faules starini spihdeja zaur diweem tumfcheem lohdsineem nabagu lauschu istabinā, un apselitja ari fchē wisu ar sawu purpura spohschumu. Lufkofimeēs istabā!

Tur guf kahdā kaktā fchuhpuli behrninsch, kas, no drudschā mohzihš, sawas rohziņas ir zeeti sakrampejis. Schuhputa preekschā guf us zeleem jauna feewa; wina luhko bailigi un behdu pilna us behrna gihmiti. Jaunahs feewas azis ir apmilsufchas, un no raudaschanas un nomohdā stahweschanas uspampuschas. Mahdijs, it tā nekahda leeta pasaulē newaretu wina trauzeht, un tomehr tā ne buht nebija; — faules starinsch aifkakra weegli un laipnigi fahpju pilnohs plaksteenus. Tas bij Deewa pirkstis! Jaunā feewa pagreesa sawas azis, paslatijahs us lohgu, pazehlahs un luhkoja us wifahm pufehm mafajā kambaritī.

Tai pee kahjahm bij nokritis — adeklis, lai noguruschahs rohkas kahdu brihtinu duf! Aztinahm bij daschu deenu un nakti japaleef nomohdā, jo behrninsch, no flimibas pahrnemts, bij katru azumirklī meerinams, un wareja islaift dwehfeliti. Bet mahtei bij ari jaluhko us rohkas-darbu, jo truhkums un bads ne-atwehleja rohziņahm dauds dufas.

Jaunā seewa, kā ir sapņa atmohdusees, berseja fawas azis. Zif jauki wifs isskatijahs! Bezais galds pee lohga, un kumode pee durwihm bij spohdri un apkeauti ar pukainahm kruhsnahm un schlihwischeem. Puku-kuschkišchi uhdeni isplatija saldu smaršchu. Preeka- un zeribas starinsch apskaidroja us azumirkli winas waigu. Nu ta greeša fawas azis us bildi, kas pee seenas karajahs, un kuras rahmi nowihtis mirtu-krohnis puschkoja. — Jaunā seewa, ilgi us bildi luhkodama, nogrima dskās dohmās. Wina atzerejahs pagahjuschahs laimigahs deenas. — Preeksch diweem gadeem nowihtuschahs krohnis wehl bij saksch un puschkoja ar faweem balteem, smaršhigeem seedineem laimigahs bruhtes peeri un matus! Preezigi ta gahja ar fawu mihtako pee altara. Altari stahweja mahzitajs. Kadeht gan tas luhkoja tik behdigi us bruhrganu? Ari wina us to fawas azis pazehla; lepni, it kā us fawu spehku palaudamees, tas stahweja! Drohschi ta fawu nahlamibu winam ustizeja, jo dohmaja, ka pee wina stiprahs rohlas drohschi nostagahs fawu dshwes-zelinau. Mahzitajs pazehla rohlas, laulato pahri swehtidams. Jaunais wihrs bij tilai makeniht noleezis galwu; tad lepni pazehla un luhkojahs preeziga, no spohschahs laimes-faules fasiliditā pasaulē. Behz kashahm seewina ar fawu bruhtes-krohniti puschkoja wina bildi, kas toreis karajahs pee seenas, ne wis schini semā, masā kambariti, bet leelā sahlē, kur turiga buhschana mita. Winas smukais, jaunais wihrs bij ismanigš strahdneeks. Un kamehr bruhtes-krohnitis wihta, laimes-mahte puschkoja winu mihlestibas-krohni, kas winu firdis safehja ikdeenās ar jauneem satumeem un smaršhigahm rohsehm.

Bet preeki ween allasch nepilda zilweka dshwes-bikeri; ari nepatishchanas un raifes fawus ruhktahs pileenus tani eepilina. Bet labi teem zilwekem, kuru firdis mihlestiba ir zehluši altari, kura pamats ir tiziba un ustiziba us Deewu; tas pastahw, kad behdu- un nelaimes-wehtras ap to plohahs! Jo laime ir nepastahwiga un schaubiga, — it drihs ta aishbeg, un atstahj tulkshā weetā schelabas un smagas nopuhtas.

Ari jaunā seewa to bij dabujusi matiht; tadeht ari winas waigs, kas tai — pirmo gadu behz kashahm apdohmajoh, bij salihdshinajams ar winas spohdro kambariti, ko faules pehdigee starini bij apgaismojuschi, tapa tumšch, kad ta pee ohtrā gada dohmaja.

Rehnu kunssteschānu wareja schuhpuli dširdeht. Nabaga mahte lohzijahs bailigi pahr behrninau, kura gihmitis schpigi sarahwahs. Mahtes firds us kahdu azumirkli apstahjahs pusksteht, — pat dwaschoht ta ne-udrohschinajahs. Krampis, kas behrninau mohzija, pamasam atkaidahs, un nogurusi mahte pakrita us zekeem tani paschā weetā, kur preeksch kahda brihtina faules stari bij atspihdejuschi un winas jauno firdi aishgrahbuschi.

Stunda behz stundas tā pagahja, un tumšiba bij wifu aplahjusi. Jaunā seewa to ne buht nebij manijusi; ta wehl weenumehr guleja us zekeem un klausijahs us behrnina weenado dwaschoschānu.

Tē pee durwihm kas kustejahs. Wina fatruhschahs, klausijahs un pamasam pagreeša galwu us durwju pusi. . . . Atkal tur kas kustejahs. Deescham kahds bij pee durwihm. Dakteris tas newareja buht, jo tam bij allasch lohti mas walas, tadeht tas bes kaweschānahs mehdsā eenahkt istabā. Bet kas tad tas wareja buht?! Wina skaidri dširdeja, ka dwaschu wilka, un katriš dwaschas-wilzeens rahdijahs buht smaga nopuhta. Buhs gan laikam wezā Marte, winas laipnigā laiminene un winas weenigā palihdsetaja, kura tāpat dšihwoja nabadsibā un truhkumā! . . . Bij ja-eet raudsiht; wina pazehlahs. Kussteschānahs pee istabas durwihm bij aplufusi, tāpat ari smagee dwaschas-wilzeeni, bet nu tapa pee lauka-durwihm grabinahts; bet kad wina pee tahm peegahja, tad ari tur klufums waldija; tilai no tahlens ta dširdeja sohkus, it kā kas no winas mahjinās aiseetu.

Tagad tilai manija, ka istaba bij auksta un tumšcha, ko fawas behdās nebij eewehrojusi. Aukstums to purinaja. Ahtri ta eededshinaja swezi un sabilstija ugumi, kas krahsni gandrihs bij idshisusi. Tad ta nolika swezi us galda, nehma tad rohsi no lohga un aiskika to swezei preekschā, lai slimajam behrninam nekriht uguns azis. Us reis ta schpigi eesauzahs. Kas gan tai bij notizis?

Ilgu laiku preeksch tam, pirms ta smago dwaschoschānu preeksch durwihm bij idshidusi, kahds wihrs tuwojahs mahjinai daudreis ar nedrohscheem sohkeem, un no tahs atkal aishgahja; bij nowahrdshis un nespehzigis. Us reis tas fanehmahs: winsch eegahja klusi par atwehrtahm nama-durwihm un klausijahs, ausi pee istabas-durwihm peespeedis, lihds kas pakustejahs istabā. Tad tas aishbedhsa klusi un ahtri, kā saglis. Pa tahm starpahm bij jaunā seewa aishdedshinajusi swezi, un behgliš wareja redseht wifu par ne-aishklasto lohgu istabinā.

Waj ta bij ta pati Helene, kas preeksch diweem gadeem ussmaidija wisai pasaulē, kā kahda nupat usplaukusi rohsite ussmaida rihta-

faulitei? . . . Waj schis bahlais, no behdahm un raishem nospeestais seeweetis wareja buht wina?! . . .

Schauschalās gahja tam zaur fauleem. Deews lai peedohd schehligi tam, zaur kuru wina nowahrdshinata no behdahm! — Tur gut slimais behrns. Waj tas nebuhtu spirgts un wefels, kad tam labaka apkohpshana buhtu bijusi, un kad nabaga mahtei nebuhtu bijis jagahdā par to weenai paschā? Diwas rohlas spehji pastrahdaht mas ko; tschetras eespehji daudj wairak! Ak nabaga Helene! — Wihrs speeda smagi nopuhsdamees fawu bahlo waigu pee lohga ruhtes. Tani paschā azumirkli Helene nonehma puku-pohdu ar lapoto rohsi no lohga. Wina sabihjahs no wihra, kas stahweja pee lohga; tik-ko wehl wareja faturetees us kahjahm. — Tē kahds nahza us maso mahjinu, un wihrs atkashpahs kahds sohkus pee malas.

Jaunā seewa wehl stahweja trihzedama, atspeedusees us krehflu. Durwis ahtri atwehrahs un dakteris eenahza. Klusi tas peegahja pee behrnina, apluhkoja to kahdu brihdi, galwu kratidams, sneedsa ar nowehrstu waigu mahtei rohku, un zepuri uslizis aishgahja. Dakteris bij dewis fawu spreedumu.

Nabaga mahte nebij runajusi ar dakteri ne wahrdinu, bet tilai pehtidama luhkojusi us wina waigu, un nomanijusi, ka tas nebij warejis faziht par apmeerinaschānu neka, it neka; wina newareja zereht wairš neka preeksch fawa behrnina. Tē basnizās tohrna pulkstenis sita weenpadšmit. Katriš siteens noskaneja pamasam nakts tumšibā; tad tapa atkal wifs klusu, kā kapā.

Us reis mahtei jaunās dohmas prahtā nahza, un zeribas starinsch apskaidroja winas waigu. Wina ahtri pahrleezahs pahr behrnu, apsedsa, noskushpstija to un wehl reis istabā aplahrt luhkojusi, isgahja ahtrā ahtreem sohkeem. Wina peegahja pee kaiminenes lohga un klau-dshinaja. Weza seewina to tuhli atwehra.

„Mans Deews, waj Tu, Helene, tē esi?“ ta issauza, „behrns tatschu naw nomiris?“ „Baldeews Deewam, wehl nē,“ Helene atbildeja. „Bet Tew ir ja-appehrbjahs un janahkt man lihdsā; man kas jadara, pee kam man wajaga Lawas palihdsibas.“ „No Deewa pufes, behrns, ko Tu gribi dariht?“ wezā Marte apgehrbdamees fazija. „Es newaru ilgaki palikt“, Helene fazija, „bet nekad man palihdsiba naw bijusi tik lohti wajadšiga, kā schini azumirkli; nahz no Deewa pufes!“ „Sij ween, eij,“ Marte atbildeja, „tuhli Tew buhschu pakat.“

Helene aishwehra no ahra lohgu un eeskrehja, kā besdeliga, fawā masajā mahjinā. Behz kahdahm minutehm ari wezā Marte bij klahkt.

„Nu, faki man, Helene, ko lai Tew lihdsu?“ Marte jautaja. „Dakteris preeksch ihša brihscha schē bij.“ Helene ahtri atbildeja, „winsch gan neka nefazija, bet wina klufuzeeschāna nosihmeja: riht Deews buhs schehligis . . .“ „Ta ir nabagu eepreezinashāna,“ Marte fazija tai walodā kridama.

„Bet es tomehr tizu, ka Deews mums wehl war lihdscht; tadeht grihu eet — basnizā . . .“

„Tagad . . . schini stundā?“ Marte isbihjusees fazija. „Teescham ap pusnakti tas jadara,“ Helene gar schuhpuli darbodamees fazija.

„To ne buht newajaga,“ Marte atbildeja, „tas Gohdibas-kehnišch ir ari nabagu buhdinās Deewu luhdsis Lai ari jumts ir sems, tomehr debes ir augsta un isplata fawu welwi pahr wiseem, kas Deewu luhds.“

„Ak nē, Marte, tā naw wis, kā Tu dohmā,“ Helene nopuhsdamees un galwu kratidama fazija. „Waj Tu wezu tauschu wahrdus esi peemirfusi, kas faka, ka katriš slimneeks esohkt no nahwes isglahbjams, kad tas jeb ta, kas wina firdij wištawal stahw, ap pusnakti basnizā eet un wina wahrdū usraksta aish altara bildeš?“

„To gan esmu dširdejusi,“ Marte atbildeja.

„Tagad ir gandrihs pusnaktis“, Helene apgehrbdamees fazija. „Kad Tu pee behrna paleez, tad mana firds ir meeriga; es grihu spert to beidsamo sohli preeksch wina glahbschānas.“

„Es ne-eeschu ne no weetas,“ Marta fazija. Bet kad nabaga mahte, fawu slimo behrnu nobutschojusi, gribeja aiseet, Marte to pee rohlas fatwehra un fazija: „Man Tew ja - atgahdina, ka Tew wajaga buht gatawai, ko redseht jeb dširdeht, jo newar sinahkt, kas naktihm basnizā noteek.“

„Basniza ir Deewa nams,“ Helene atbildeja.

„Gan teesa,“ Marte atbildeja, „bet kam tur neka wajaga, tas lai tur labak ne-eet.“

„Mahtei, kas fawu behrnu grib glahbt, waijaga tur buht,“ Helene meerigi atbildeja.

„Peefauz mani behdu laika,“ weza Marte deewabihjigi fazija. „Tas ir Deewa wahrds; bet laudis mehds faziht, la basniza nekad nestahwoht tuffcha. Pasihstu kahdu seeweeti, kas ari reis nakti ir gahjusti basniza; bet lai gan tai tik drohsch prahts, la wihram, tomehr ta ohtru reisi to wairs nedaritu.“

„Waj tad wina kas isbeedeja?“ Helene jautaja flusi pee schuhputa pee-eedama un behrnu wehl reis apluhkodama. „Ka tad,“ Marte fazija. „Basniza eegahjusti, ta bij redsejusti us altari wezo mahzitaju, kas fen jau bij miris, un dauds mironu ap to us zekeem, un wezais mahzitajs rohkas pazehlis esohf wifus swehtijis.“

„Marte!“ jaunà feewa us reis issauza, „redsi, behrns rohkas wairs nefakrampè . . . redsi, zif meerigs wina waidstusch. Wai, Deewin, kad tik winsch tuhlt nenomirtu!“

Weza Marte behrnu ar wehrigahm azihm usluhkoja, un tad fazija: „Dohdees meerà, Helene, tahs naw nahwes sihmes . . . man schfeet, la behrns ari bes Tawas eeschanas us basnizu tiks wesels.“

„Nè, nè,“ Helene atbildeja, „es schihm simehm nedrihktu tizeht. Zo kad schih simehm mani peewiltu, un es nebuhtu gahjusti, tad mana firds-apsina mani wifu muhschu mohzitu. Man ir ja-eet; — us atkalredsechanohs, Marte!“ — Wina aigahja.

„Deews tas Kungs lai Lewi, mans behrns, pawada,“ Marte nopuhsdamees fazija un apsehdahs pee flima behrna schuhputa.

Jaunà mahte steidsahs us basnizu, kura preeksch diweem gadeem bij laulata, un kura winas behrns bij kristihts.

Nakts bij tumfcha, un lohti aufsts wehjsch puhta zaur eelahm. Wisds namds bij tumfch, un nahwes-flufums waldija malu-malàs. Waj tad wisa pilsehta wina ta weeniga bij, kas bij nomohda palilufi un ar bailehm un raisehm zihnijahs?

Wina peenahza pee basnizas. Sahnis no zitahm ehkham ta tumfa, it la beedinadama un draudedama, stahweja. Helenei firds pahrliekam pufsteja; — la lai tumfa atrohn altari? Bet kur ir atflehgas? Sawas firds-bailès ta us tahm ne buht nebija dohmajuffi. Waj tad winas zeribahm bij isnihkt? Sirds-bailès, kas tumfiba un pusnakts schauschalas pahraweja, wina tik lohti pahrnehma, la ta palika, la stihwa. Te ta ceraudfija zaur lohgu is tuwa nama swezes gaischumu. Tani namà mahjoja mahzitajs, un swezes gaisma bij wina rakstama lambari, — to wina sinaja.

Winai eenahza prahta, pee mahzitaja eet un tam sawas behdas issuhdseht. Tagad winsch teescham weens pats bij nomohda, un wina nawaijadseja fawa weza apgehrba dehl no laudihm kaunetees. — Winsch tai basnizas atflehgas teescham neleegschoht, — winsch jau allasch bijis laipnigs, un sinajis noskumuschas firdis apmeerinaht un apbehdinateem doht labu padohmu.

Wina namam flusi turvojahs un luhkoja zaur flehgu schkirbu lambari. Mahzitajs bij weens pats un lassja kahda grahmata. — Kahdu brihdi ta wehl schaubijahs, nesinadama, ko dariht, te tohrna pufstems sita puszet diwpadfmit. Ahtri ta pee lohga klaudsinaja. Mahzitajs to bij dsirdejis, jo tas pazehlahs no krehfla. Helenei palika tumfch preeksch azihm, un fajehga tai fahka just. Te durwis atwehrahs, un pehz kahdeem azumirkteem ta bij mahzitaja lambari.

Nogurufi pee dwehfeles un meefas ta atkrita us krehflu, ko mahzitajs tai ahtri bij pasneedfis. Ruhktas afaras, ko ta lihds schim ar waru bij atturejusti, gahsahs tai nu aumalahm pahraweem. Kahds brihdis pagahja, kur nekas netika runahs, — jo wifai leelahm dwehfeles mohlahm truhfti wahrdu.

„Kas Lewi kaisch, mans behrns?“ mahzitajs pehz kahda brihscha, kad ta drufu bij apmeerinajusees, meerigi un laipnigi jautaja.

Luhgdamahs ta pazehla sawas azis us mahzitaju, kas ar nopeetnu, lihdszeetigu waigu winas preekscha stahweja.

„Ka Lewi fauz?“ tas atkal jautaja pehz kahda brihscha, kur ta welti pehz wahrdeem mefleja.

„Mans wahrds ir Helene Galworsen,“ ta lehni atbildeja, „mans tehws ir wezais sweiju-meisteris Gudmunds, kas aiswaar nomira. Fuchs wina labi pasinaht.“ — Wina gandrihs nobihjahs no mahzitaja, kas us wina pehz scheem wahrdeem brihuidamees luhkoja.

„Es to it labi pasinu,“ mahzitajs pehz kahda brihtina fazija, „un Lewi es ari pasihstu, jo preeksch diweem gadeem es Lewi esmu laulajis.“

„Ta gan ir,“ Helene tik-ko jaudaja atbildeht.

„No Deewa puses, behrns, fahi man, kas Lew ir notizis,“ mahzitajs fazija. „Tu wehl nebhfi pilnus diwidefmit gadus weza, un to-

mehr Taws waigs rahda, la Tu jau fen ar behdahm un firds-fahpehm esi zihnijusees. Atweegli ni fawu firdi, sawas behdas man issuhdse-dama, jo Tu teescham gan tapehz ween beidsama stunda pee manis esi nahkufi. Kahds tahrs grausch tawu firdi? Lew teescham gan nebuhs par fewi ween jagahda?“

„Al nè,“ ta schulksteja, „man ari ir jagahda par meitinu, kas preeksch kahdeem mehnescheem tika kristita; ta gul flima, un tai gan buhs jamirft.“

„Bet Taws wihrs?“ mahzitajs jautaja.

„Al, tas,“ ta schulksteja un aisklahja ar sawahm leeschahm rohlahm fawu waigu.

„Winsch gan ir miris?“ mahzitajs lihdszeetigi jautaja.

„Al, kaut winsch buhtu miris!“ wina waimanadama issauza.

Pehz kahda brihscha mahzitajs atkal fazija: „Teefa gan, dsihwe daudreis noteek, kas wehl ruhktaks ir, nekà nahwe. Tawas behdas waretu ruhktakas buht, la nahwe, kad Taws wihrs buhtu palizis par laundari, — par laundari pret fewi paschu, un zaur to Deewa gihmi schè wirs semes apgahnijis; kad tas alla kaisliba pret fawu meefu un afini buhtu grehkojis, — par dschraju warbuht palizis?“ Schohs wahrds mahzitajs it la kawedamees fazija.

Relaimiga feewa breefmigi eekleedsahs.

„Al, nefakat ta us wina!“ Helene luhdsa, „es scho breefmigo wahrdu newaru dsirdeht.“

„Bet kad schis ir tas ihstais wahrds?“ mahzitajs meerigi fazija.

„Daudsi eet pa scho zetu. No ta azumirkta, kur zilweks pirmo reisi Deewu un fewi paschu aismirft, launeem peebeedrodamees, lihds tam laikam, kur tas pawisam fawu firdi pret wifu labu apzeetina, ir daschreis lohti ihf brihtinsch.“

„Al, mans Deews, waj tad winsch nemas wairs naw glahbjams?“ Helene waimanaja.

„Kur winsch tagad ir?“ mahzitajs jautaja.

„Preeksch 3 mehnescheem winsch mani atstahja un aigahja us seemekeem sweijoht,“ ta atbildeja.

„Tur tas glahbschenu gan ne-atradihs,“ mahzitajs fazija.

„Al ja,“ esmu dauds zeetufi,“ wina fazija. „Pirma gada pehz muhsu kahsahm gan daschreis notika — la winsch — nè!“ Helene pati few waloda kridama fazija, un winas fahpu pilnais waigs nonofarka, — „nè, es to negribu issaziht — es nekad us krischjahni scho breefmigo wahrdu nefazischi . . . Ari es esmu wainiga . . . Waj es augstprahtibà tam ne-esmu aisleegufi draugus lihds nemt us mahjahm? — Waj tad winsch nebij tas weenigais, kas strahdaja un pelnija? Bet es dohmaju: ja kaunumam wehlehs eenahft pa durwihm, tad tas mahjas it driht eenems labako weetu. — Deews teescham wina wehl reis apgaismohs un wedihs us labo zetu! — Zaur to ir wifas behdas pahramim nahkufschas.“

„Un kad ari wifas pasauls dusmiba par Lewi buhtu nahkufi, tomehr Tu no Deewa taisnibas zeta nedrihktu nowehrstees, — un Tu esi pehz Deewa prahta darijusti,“ mahzitajs nopeetni fazija.

(Turpmat beigums.)

Jauna grahmata.

„Temes dehl, jeb: pahrawari kaunu ar labu! Jaunai pa-audsei pehz Merieta (Marryat'a) raksteem is Wahzu walodas pahrzehtis Kaudsites Matifs. Jelgawa, 1880. Upgahdajis S. Allunans.“

Kaudsites Matifs mums jau ir pasihstams la kreetnis strahdneeks pee lassichanas-bibliotekas pawairoshanas. Schè nu ir atkal jauna dahwana, „Temes dehl“. Stahstis ir lohti patihkams lasiht; rahda jaunai pa-audsei pahrsteihschahahs (ne-apdohmibas) augtus, un pateefi mahza pahrawareht „kaunu ar labu“. To zilweku daba, par kureem stahstihst, ir skaidri redsama un noswerama. Waloda ir skaidra un pareisa, — isnemohf kahdus retus wahrds, la „gihmja wilzeeneem“ (Gesichtszugen). Pat jautra kugineeka (weza Tohma) dsesminas ir pahrtullotas it weikli.

Par ortografiju gribejahm peeschmeht: kur dubultneeki skaidri dsirdami, tur pahrtullotajs raksta daschus wahrds pareisi (p. p. kanna), bet daschus nè (p. p. allasch weeta rakstihst „alassch“). Mihkstais r (r) nestahw wifur, kur waijadfigs (p. p. jaraksta karoti, bet rakstihst „karoti“. Bildites, kas grahmatinu puscho, ir itin lohshas. Wehlam grahmatinai dauds sekmes un peeklahjigu weetu lassichanas-bibliotekas!

Wisleelakà manta.

Rendsburgà (Wahzija) dšihwoja 30-gadu fara laikà weena atraitne, nabadse eefsch laizigahm mantahm, bet bagata eefsch Deewa. Winai bij daudsreis knapi til maises kumosinsch mahjäs preefsch few un behrneem, bet firdi — arween pakauschanahs us Deewu, un mutè tiziga luhgšana. Starp winas behrneem bij weens bagati apdahwinahs puika, kufsch ilgodamees ilgojahs, reis dabuht to grahmatu, is kuras mahte winam bij stahstijufi jau no jaunibas. Bet mahtei nebij naudas, lai waretu winam nopirkt to grahmatu — bihbeli. Tatschu deewabihjiga mahte ne-apdohmajahs wis ilgi, bet nehma kahdu gabalu is sawahm mahjäs-leetahm, aishgahja un pahrdewa, un nopirka par to naudu bihbeli. Puika bij lohti preezigs, kad dabuja swehto grahmatu, un aif preekeem aisteidsahs pee sawa fshlotaja, tam to rahdiht. Schis ari preezajahs lihds ar sawu fshlenu, eefita grahmatu baltà papihri un ustrakstija tohs wahrds: Wisleelakà manta. Tas bij pareift spreesst; jo Deewa wahrds ir ta wisleelakà manta; — to ari peedshwoja pee puikas. Winsch peenehmahs, sawu bihbeli lasdamš, jo deenas wairak Deewa-atshfchanà, un mahzjahs sawu Pestitaju no wifas firds mihleht un winam paklausiht. Deewa-wahrds winu stiprinaja pahwareht wifas kahrinaschanas un gruhtibas, un padarija to par isredsetu Deewa eerohzi. Jo winsch bij, mahzitajs buhdams, par swehtibu tuhstoscheem, un ir wehl schodeen — zaur saweem raksteem. Tas puika bij — Kristjans Skrihwers. Brugera Janis.

Kà beidsamajà gadu-simteni ar mifiones-darbu weizees.

Kahds profesoris beidsamajà laikà nehmees kraht wispahrigas fhuas par ewangelijuma mifiones-darbu pee paganeem, un tahs Baselè, mifiones-beedribas fapulzè, preefschà zehlis. Is schihm finahm redsam, ka mifiones-darbs, jebfchu gan tam daschadas gruhtibas japahrwar, tomehr zaur Deewa schehlastibu ir stipri usplauzis.

Tee laiki, gohds Deewam, fen jau pagahjuschi, kad paschà Ciropà pat mahziti wihri schaubijahs deht mifiones-darba weifschanahs pee paganeem. Jau zelta gohda-premina, Skohtu-semes galwas-pilsehtà, flawenam mifionaram Dahwidam Lewinstonam, un it kà ar tihklu ir pahrwilktas wifas ewangelisku tizigu semes ar leelahm un masahm mifiones-beedribahm.

Bagahjuschà gadu-simtena beigàs bij tilai 7 ewangeliskas mifiones-beedribas. Tagad jau skaita pee septindefmit. Leel-Britanija esohht 27, Amerika 18, Wahzija 9, Holandè 9, Dahnija un Pinnusemè 5, Franzija 2, bes tam wehl pastahwoht daschas beedribas eefsch kolonijahm. Preefsch 80 gadeem bij isfuhstitu mifionaru skaitlis pee 170; no teem „brahtu draudse“ ween bij 100 fuhstijufi. Tagad tahm 70 beedribahm jau esohht pee 2400 Ciropesfchu- un Amerikas-, un simteem jau no paganeem ismahzitu mifionaru, un kahdi 23 tuhft. no paganeem atgreessti palihgi un fshlotaji.

Preefsch 80 gadeem rehkinaja tilai 50 tuhft. atgreesstu paganu; tagad it mas jau 1 milj. 650 tuhft., kas zaur ewangelisku mifiones-beedribahm kà atgreessti tohp kohpti; 1878. gadà ween peenahkufchas 60 tuhft. dwehfeles.

Preefsch 80 gadeem wehl nesanahza ne 400 tuhft. rubl. preefsch mifiones, bet tagad it mas wifas ewangelijuma draudsēs tohp fameesti 8 milj. rubl.; Anglija ween fametoht wairak kà 4 milj., Amerika wairak kà 2 milj., Wahzija un Schweizija, us kureni ari dahwanas no muhsu Baltijas tohp fuhittas, 1 miljonu.

Preefsch 80 gadeem ne-esohht wairak kà 70 fshlas preefsch paganu behrneem bijufchas cetaitas; bet tagad jau skaidri sinams, ka atrohnahs kahdas 12-tuhft. fshlas ar wairak nekà 400 tuhft. fshleneem un fshlneezehm.

Schi gadu-simtena eefahkumà swehtee Deewa-wahrdi bijufchi tulkoti kahdàs 50 walodàs, un ne wairak kà 5 milj. eksemplaròs jeb gabalòs isplatiti. No 1804. g., kad Anglija un Wahzsemè leelas bihbeles-beedribas zehlahs, ir 55 bihbeles un 84 jaunahs deribas, un 87 tulkojumi no daschahm bihbeles datahm klahht nahkufchi, tà ka tagad pawifam 226 jaumi tulkojumi. Daschu-daschadi swehti Deewa-wahrdi jau tagad ir isplatiti 148 milj. eksemplaròs; leelakà dala no fcheem zaur mifionaru puhlineem zehluschees, jo 70 gadu laikà tee kahdàs 70 walodàs esohht bihbeli tulkojuschi.

Bet wairak nekà wif fchee skaitli ir eewehrojams tas, ko Deewa swehtee wahrdi pee paganu dwehfelehm pastrahdajufchi, jo ir manams,

ka daschas paganu tautas ir Deewa-wahrdu sawas firdis usnehmuschas, un to ari sawà dšihwofchanà parahda. Paganiski breefmu- un tumfshbas-darbi suhd, kristigam gohda prahtam weetu atstahdami. Wehl preefsch 30 gadeem dasch newareja fapraft, ka ewangelijuma gaisma ari warehs fshihdeht wif tumfshako paganu firdis. Kap-kolonijas, Deenwidus-Afrika, stahweja wirs basnizahm schahds wirskafstis: „Suni un Gotentoti (paganu tauteefchi) nedrihkt schè eenahkt.“ Tobrihd, kad mifiones-darbu Madagaskarà eefahka, kahds Franzijas gubernatorš mifionareem fajija: „Fuhš gribeet Madagaskesfchus pee kristigahs tizibas atgreesst? Muhscham tas newar notikt! Tee jau ir lohpi; teem teefscham naw wairak prahta, kà lohpeem.“ Un tagad tur jau pastahw simteem ewangelisku draudfchu ar kahdeem 386 no winu paschu tautas ismahziteem dwehfeles-ganeem.

Bet pee wifahm schihm preeka-finahm ir ari sawas behdas. Newar leegt, ka pa leelakai dalai, kur mifiones-aprinkti zelti, un wiswairak fiary tahm leelakahm un wairak usplauzfchahm paganu tautahm, kà Kihnà, tomehr ar wifseem panahkumeem — wispahrigi paganu atgreeschana ir tilai pirmohs sohtus spehrufi; un kà fapratigi mifiones draugi leezina, wairak ari newar pagehreht. Jo kas ir puohtra miljona atgreesstu paganu pret kahdeem 1000 milj. ne-atgreesstu paganu un muhameda-tizigu? — Tà tad ir dauds plaujamà, bet wehl mas plahweju. Kad mehš ildeenas sawas luhgshanàs luhdsam „Lai nahk tawa walstiba“, tad lai ari ne-esam kuhtri sawu rohku atdariht un labpraht katriš zil spehdams doht, lai muhsu brahseem, teem tumfcheem paganeem, jo drihs Deewa walstiba nahktu, un taptu rahdihts tas zefsch us Deewa walstibu. R. S.

Mahjas-weeta.

1.

„Kur tawas mahjas?“ prafiju
Es behrnam, kas eefsch sahles
Ar pukehm un ar tauriau —
Tur dsina sawas spehles.
„Man mahjas ir, kur pukes seed
Un taurini kur skraida;
Kur putni jauki gaisà dseed,
Un kur til preeks man gaida.“
Lai Deews tew swehti, behrna firds;
Kaut tew tà ilgam eetu!
Lai tew arween preeks azis mirds
Un nedohd afrahm weetu!

2.

„Kur tawas mahjas?“ prafiju
Es meitai, kas eefsch preeka
Sakehrufees ar bruhtganu.
Ta neteiza neneela;
Bet winas azis teiza gan
Un fpigutoja kohfchi:
„Scha wihra firds ir mahjas man,
Uf to palaischohs drohschi.“
Lai Deews tew swehti, laimiga,
Par tawu ustizibu!
Bet firds ir nepastahwiga —
Ar wifu mihlestibu.

3.

„Kur tawas mahjas?“ prafiju
Es firmgalwim, kas lehnà
Tur staigaja par eeleiju,
Tur kuplā kohlu ehna.
Uf mani stihwi skatotees —
Winsch rahdija uf augfchu:
„Tur debesis, kur mahjo Deews!
Tur kahdà deenà braufschu!“
Lai trihsreis swehtihst ir tas wihrs,
Kam tahda mahjas-weeta!
Tahds buhs no raisehm fwabads, tihrs,
Kaut fcheit dauds behdas zeeta! C. I.